

CONCETTA LA MAZZA

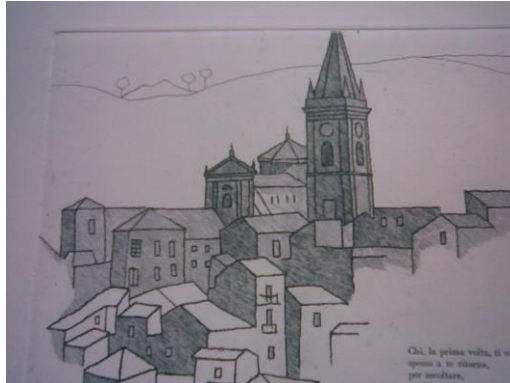
Lampas sa asul sa langit.



Biograpiya

Namundag si Concetta La Mazza sa Novara dizilia kan 1936, an panganay kan Domenico La Mazza asin Teresang Kurrenti. Kan 1950, pagkatapos kan panahon nin pagtios nin "pag-asignar" sa tiyaon nin ina, naabot niya an saiyang mga magurang sa Domodossola, kun saen nakaistar pa siya kaiba an saiyang agom na si Giuseppe. Igwa siyang tolong aki: Armando, Luciano asin Daniela. Dai pa sana nahahaloy sa saiyang isip an labi-labing pagmawot na girumdumon an saiyang pagkaaki na Nobareseses asin uya an pangaki kan dayupot, personal, alagad pano nin mga anekdota asin pagsambit sa kapalibutan na iyan kan panahon na idto na insinuhan: an nasyon, an nasyon, an mga kabukidan, mga kaugalian, mga gawi, mga ugali , mga tradisyon kan teritoryong iyan sa madiklom na mga taon kan Ikaduwang Gerang Pankinaban.

An enot na enerhiya sa pagsurat.



An sadit na concetta ipinagkatiwala sa mga tiyo asin napiritan na mag-istar sa Castania sa sarong pusa na harayo sa nasyon asin mga kaibaiba sa Castinga. Sa siring linilibot nia an saiyang personal na paagi nin pagsolosolo sa masakit na mga taon kan guerra sa pag-oltanan nin gutom, pagkaaram sa panahon, superstisyon asin pagmaltrato. Pagkatapos kan gera an dai maiibitaran na pag-emigrar asin an kapinunan, natural na dipisil, sa Norte.

Gabos ini sinasabi sa paagi kan paghiling kan sarong daraga na nagbibisita giraray sa mga yugto kan pagtalubo kan saro sa memorya asin sa makangangalas na pagkapresko asin sarong manipis na hilo nin irony nagtatao sato kan kaogmahan sa pagbasa - sa katapustapusi - sarong emblematicong istorya kan satong komunidad kan pamilya, na may kakayahan na makapukaw sa boot. sato nin hararom asin iyan sadiri kan lambang saro sato.

Sa halipot na nobelang ini kan Concetta La Mazza, an pagsurat nagbabaklay sa lambang reglamento asin minabalik sa mga enot na taon, na libre sa ano man na pormal na eskemat, na pinapadalagan nin sarong arkana panlaog na buhay, nagigin sarong salog na pano na nag-oolang, iyo an mabagsik na uran kan kalag.

An mga pigura kan mga tiyo, si Antonia asin Michele, dai malilingawan, kun paanong an imahen ni Novara bilang matinao, nakatatahob asin mahamis na garo baga maringis asin matagas nagdadanay na dai malilingawan.

Sa katapustapusi, an depisil na pag-agi sa pagigin tin-edyer kun an dai na mababalikan nangyayari, alagad an sadit na konsepto dai minasuko sa makaturotristeng kapaladan, huli sa saiyang kosog nin

*boot asin daing kristo na paglaom sa ngapit, huli sa saiyang mga mata na sinda nakaheling sa...
lampas ang asul sa langit!*

NINO BELVEDERE



“Nagpoon para sa sako an kalbaryo. Posibleng aldaw na idto, nagpoon an tig-init kan 1938, duwang taon na ako asin nag-abot an sakong tiya tanganing kuanon ako. Sa sarong bag na tela nagbugtak siya nin blusa asin duwang padis na panty, dangan dai ko iniintindi an gabos na iwinalat ko sa sakong harong. Sadit na marhay ako kaya dai ko marealisar na an sakong Via Crucis mapoon kan aldaw na idto.”

Lampas sa asul sa langit.

Kapitulo Primo - An harong kan ama.



Ini ngonyan sarong gurang nang panahon na dai nag-eerok na dai nag-eerok, na nasusupog kan mga lamok asin nangungurog kan mga kagabaan alagad, haloy nang panahon, sa Novara, sarong banwaan na nakahigda sa irarom nin sarong magarbong kuta sa kabukidan nin Messina, sa sarong eskinita sa distrito kan Engga duman na yaon duman. sarong harong na harani sa burabod. An pinto sa paglaog nagtao nin panlaog na hagianan na pasiring sa enot na eskalon kun saen igwa nin sadit na kuarto na may sarong sadit na kuarto na may kahoy na keybobod: iyan an kuarto. Nagsakat ka sa salog sa itaas asin yaon an kusina, kun ini maapod. Sa sarong kanto, sarong tablang gapo na dian an kalayo asin trip nin batbat ibinugtak sa pagbugtak kan kaldero kan pasta. Sa atubangan, nagbibitay sa lanob, itom na itom na garo

larangan, sarong kahoy na pala, duwang liko, saro sadit asin saro dakula, an hurno sa pagluto kan tinapay, sa gilid sarong baul an kabangang hack, sarong lamesa, duwang "pag-arang" asin pira na tukawan sa Rehina. Sa katapustapusi igwa nin kompartimento, na may balkonahe na nakatanaw sa eskinita, kun saen igwa sana nin higdaan sa sarong plasa. An buho na iyan iyo an kahadean kun saen an wala -an babaeng lolo nag-erok kan 1934. Sarong latrina nin gapo an nakua sa irarom kan tubig na may takop na gibo sa kahoy. Huling mayo nin imburnal, an huri kinaipuhan na maglingkod tanganing mapagaan an baho na pinaluwas. Siyempre, an harong mayo nin tubig asin ilaw na de-koryente, sarong kaginhawahan na kan mga aldaw na idto mayo man lamang sindang mga baron. Kataid kaini sarong trangkahan na gibo sa kahoy na pasiring sa Baglio kun saen nakatungtong an mga manok sa kahoy.

Sa kanto na ini, sa luwas kan kinaban, an sakong ina nag-iistar kaiba an saiayang lolo, na sarong paratahi, duwang tugang na lalaki asin sarong tugang na babae, gabos mas kurang saiya, may agom asin nag-iistar man sa Novara. An sakong ina blonde, manipis, maluyahon na marhay an konstitusyon, igwa nin delikadong marhay na mga tampok asin an pinakanaririsa sa saiyang lalawgon, siring man gatas, an duwang darakulang asul na mata, haros pirmeng natatakot asin mamondo. Tibaad an biglang pagkagadan kan ina, kan siya beynte -kwatro anyos, iyo na an nagin kawsa kan saiyang pisikal asin moral na pagkaluya.

Pirang taon pagkagadan kan lola, an sakong ina, huli sa pag-interbenir kan saro sa saiyang mga comares, nasabat an saiyang Prinsipeng Pagkarming. An sakong ama kabilang sa eleganteng pamilya ni Badiachia, na nagmamanehar nin sarong taberna na may tabako asin kakanon. Pamilya siya nin mga dakulang trabahador, asin an sakong ama sarong tawo, segun sa gabos, magayonon na marhay, halangkaw, kayumanggi, marikas asin negosyo. Nag-istar siya sa sarong parte na harayo sa banwaan: sa paglakaw, sa marahay na lena, sa laog nin kabangang oras na nakua mo. An saiyang ama nagdara nin karbon na kahoy. An ina sarong dinamikong

babae, sa aga nagduman siya sa Novara dara an mula tanganing bakalon an mga genre na itinao ninda sa tindahan: tabackoista, asin asin mga kakanon. Pirme akong elegante na may dakulang itom na panyo sa liog, nagbakal man nin peryodiko tanganing mapagdanay na may impormasyon an mga parokyano. Idto sana an tindahan sa baryo asin ikarahay sa harong na iyan, dawa ngani igwa nin walong nguso na makakapakakan, mayo man nin kakulangan.

Pag-abot nin banggi siya mapag-istimar na tinabangan an mga patron na ngonyan nagkikinang - asin an saiyang pitaka - na nagpapahalaba kan arak nin sarong makolor na mga paghiling. Huling an mga aki dai pirmeng nagmamana kan gibohon kan mga magurang, nanodan na kan sakong ama an gibohon kan parasahot. Pakatapos nin sarong pakikipag-agom na naglawig nin pirang bulan an sakong ama asin ina, na minsan nag-agom, nag-agom, tanganing gibohon an saindang salag sa harong sa burabod sa distrito kan ENGIA. Pakalihis nin eksaktong siyam na bulan nag-abot ako sa kinaban na ini asin, segun sa sarong sagradong kostumbre sa timog, igwa ako kan ngaran kan lola na ama, an Concetta. Sa ibong kan malumhok na edad na may maitom asin kulubot akong kublit, pirmi akong naghilubi. An lolo, huli ta mayo kaming sadiring duyan, napiritan na duyan ako sa bilog na banal na aldaw sa saiyang mga takyag, an banggi nagtorog sa Latviano kaiba si papa asin mama. Segun sa gabos, maraot akong marhay asin dai na matios. Pakalihis nin pirang bulan, huling kulang an trabaho sa nasyon, nagdesisyon an sakong ama na magtrabaho sa Sardinia. Kan maghali siya pasiring sa ibong na isla binayaan niya an saiyang ina na an daraga nag-uungal asin saro pang linalang na sinipa niya sa matris.

Kan ako beynte bulan an edad an sakong tugang na babae na si Rosa namundag. An ngaran kan lola na ina. Bakong arog kan Concetta, Rosa - pirming susog sa sakong ina - magayon siya, puti asin rosas an kutis, kayumanggi an buhok na nag-uuyag nin oroyon na lalawgon na sinangkapan nin duwang magayon na asul na mata: sarong burak, arog kan saiyang pangaran! Sobra na kan an sakong ina

magduman sa burabod tanganing mag-inom nin tubig na may rosas na mga katood sa saiyang mga takyag naghapot sa saiya kun paano posibleng mangaki nin duwang biyong laen na aking babae. - CHIS CCà, Rusina, tanganing an Billichia, alagad an Autor...- Ini, Rosina, tanganing magayon, alagad an saro pa... sabi ninda an mga amigo na may ngirit kan mga ngabil. Mientrastanto, sa sitwasyon na ini padagos akong dai mapamugtak, na garo baga pinatanidan ko an omen kan sakong kasakitan, salamat sa Dios na nagtagal, dawa bako man na may pagdemitir.

Sa pag-estorya kan sequel sa istorya, enot, kaipuhan kong ipamidbid sa saindo an sakong tiyaon na si Antonia, sa halipot, zì 'nuoia. Siya an matuang tugang na babae kan sakong ina, sa pag-oltanan kan duwa igwa nin labing pitong taon na pagkakalaen. Hababa siyang babae asin kakanon kan omboy, na an saiyang maating buhok na nahulog sa saiyang mga mata. An saiyang napabayaanan na lalawgon nagpahiling nin mas dakol na taon kisa sa mga igwa siya asin sa saiyang daing laog na paghiling igwa sana nin grabeng kasusupgan. Sa edad na beynte anyos, kan panahon na idto, nag-agom siya nin saro sa saiyang enot na pinsan, nagbalik pa sana hale sa mga obra sa Galeriya nin Sempione, na nagdanay na balo asin may tolong taon na aki. Sia, an sakong tiyo na si Michele, si Zì Micheri, hababa an tawo asin garo baga an kopya kan si Hadeng Vittorio Emanuele III, nag-erok sa sarong harong na sadiri nia sa sarong karakteristiko na marhay na tinampo kan nasyon para sa mga lakdang na haros duwang metros an lakbang. Magayon na harong idto. Sa ibabang eskalon yaon an tindahan nin karpintero na may dakulang sentral na kontra na may pagkapot, duwang paril na pader kun saen siya nag-iingat nin raspes, mga kiskis, mga buho asin pisngi, sarong lampin tanganing mabilog an mga bitis kan mga lamesa na saiyang itinogdok, sarong mola na kaipuhan. Tanganing magligid nin mga plapeta asin mga tarom, sarong kahoy na kalan na may kawali tanganing likhaon an kola, mga lamesa na nakatambak sa gabos na lugar, an nagkapingang sega nakadukot sa lanob, nagkapingang swerteng anting-anting arog kan mga barandilya nin kabayo, mga sungay nin kanding asin mga pawikan, sa halipot na pagtaram,

saro sa mga kuartong iyan na kan ngonyan sinda sadiri sana kan kinaban nin mga memorya.

Sarong kahoy na hagyanan na dara sa enot na palapag, kun saen igwa nin duwang mahiwas na kuarto na may mga baldosang seramika, sarong luho kan mga aldaw na idto, sarong gilid na ginibo kan sakong tiyo, sarong sopa, sarong lamesa asin nagkapirang tukawan na nakasaralak sa raffa, sarong klase nin laboy na may mga lubid na gulay. Hale sa balkon na natatanaw an dalan pasiring sa mezzaloses, kan an pagprusisyon kan Assun pasiring sa abbahan pa giraray, posibleng makaduot sa nakoronahan na payo kan Madonna. Hale sa ikaduwang palapag imbes mahihiling mo si Rocca Salvatessta asin sa atubangan, sa paagi nin sarong kiskis sa pagultanan kan mga harong, pwede mong hangaan an magayon na tanawon kan kabukidan na luway-luway na nag-uunat sa ibong, sagkod sa asul kan langit, sagkod sa dagat kun saen, orog na sa. an mga aldaw nin Presh sa dagat na mayong ambon, mahihiling mo sa alambre kan kaitaasan kan Bulkan dangan Lipari, Stromboli asin gabos na iba pang isla: sarong natural na palabas, sarong nagkikinang na mga karwaheng may kolor na dakol an kolor.

An saro pang hagyanan na may petsa pabalik sa enot na eskalon, kun saen igwa nin kusina asin kuarto, an enot na marhay na mahiwas na marhay igwa nin horno na gibo sa kahoy para sa tinapay asin karbon na gibo sa karbon para sa pagluto. Daing duwa-duwa na sarong magayon na harong iyan, apuera sa inkombenyensia kan kusina na mayo nin lababo na may kanal tanganing dalian an pinakamahalagang mga gibohon sa harong. Kan mga aldaw na idto an nagkapirang kaginhawahan dai pa maiisip. An tubig sa katunayan dinara sa public burabod sa sarong zinc na kuwartara dangan dinara sa ikaduwang eskalon kun saen ini ibinubo sa sarong dakulang terracotta na mga hadok tanganing mahugasan an mga pinggan. Huling mayo nin pagluwas kan lababo, an tubig kan basil ibinalik sa ibabang eskalon asin itinapok sa kasilyas. Para sa sarong babae iyan sarong mapagal na marhay na trabaho. An kamugtakan sa pag-iriba asin nakakasupog, sa limitasyon kan lambang

pakatagal nin tawo, nakaabot sa saiyang kulminasyon kan panahon nin paglusad kan si Tiya Antonia, huli sa paggalang sa saiyang agom, kinaipuan na magkakan sa iyo man sanang putahe na enot niang kinakan sia, asin, tibaad. , pig-utro kan imodon An parehong bagay, alagad mayo akong partikular na memorya kaini.

Si Tiyo Michele sarong mamundo asin masungit na tawo bilang sarong trabahador bilang lolong, imbes na an puso igwa siyang mag-alang na gapo nin balas. Sa saiyang mga mata dai pa ako nakahiling nin sarong kislap nin kapadanganan o pagmakolog sa iba. Ibinugtak niya an saiyang tiyaon sa harong tanganing atamanon an saiyang aki, kinaipuan na mag-andam na magkakan, maglingkod saiya asin pirming magsabi nin iyo, iyo, iyo. Dai man ngani ini nakakaluwas sa balkonahe ta kun dai sinda problema, mantang haros kada banggi matapos niya an trabaho na pigdudumanan niya sa taberna kaiba an mga amigo na mainom.

Nag-uli siyang nag-uurong-sulong, kahoy na buang asin may mabaho na hinangos na imposibleng magdanay na harani saiya. Imbes an sakong tiyaon, na may ilaw sa lana, hinalat siya sagkod sa banggi na dai man lamang nagkakakan. Kan magbalik an sadit na hade - parati mayo man siyang kusog na magsakat sa hagyanan - pagal na binayaan niya an saiyang sadiri sa trabahong kontra-gabos na pano nin alpog asin sa itaas nagdanay siya sa bilog na banggi tanganing iapon an pag-iribahan. Si Tiya Antonia, sa ibong kan gabos, tinahoban siya nin sarong Pastrano asin mamomoton na nagtukaw sa kataed kaini tanganing bantayan ini sagkod sa aga. Kaya an mga taon na ginamit asin, karibay nin kadakol na debosyon, dai pa ngani sia nakaduman asin nanompongan an saiyang mga paryente tanganing likayan an eksena. Siya, nagseselos, sadit na pag-ataman, nagduman tanganing bakalon an hilo tanganing girumdomon, mga suklay, mga clip nin buhok asin iba pang bagay, tanganing dai siya makaluwas sa harong. Kan imbitaran sinda sa sarong seremonya sa kasal, si Tiyo Michele sagkod sa huring momento dai na nagpuli asin dai nakaduman duman si Tiya Antonia sagkod na dai pa nasususog kan mga paryentes an saindang agom. Paminsan-minsan nakaya nindang kumbinsiron siya, sa ibang

panahon nag-abot siya sa panahon pero tapos, sa tahaw kan partido, nakaya niya asin sarong tiyaon na si Antonia na nadisganar asin pasensya, nagpuli siya sa harong kan gabos na Mogia Mogia. Sa pag-agi nin panahon nakatipon sia nin kapaitan asin kamondoan, na dai sia nakakapag-vent sa siisay man huli ta iyan nasusuhay, sia biktima nin maringis na mga kolog nin payo asin ngipon na nagpasakit kaiyan sa bilog na semana.

Sarong aldaw sarong kataid, kaya maray asin Pia, na inaapod Tiyo Michele asin pig-olog-olog siya sa gabos na pagmaltrato na ginibo niya sa saiyang agom: - dapat ika masupog - siya nagkurahaw - tanganing magtios an siring na babae... Antonia kaipuhan na mag-air, Dai mo kaipuhan na i-segregate siya sa harong, dapat na magluwas, magduman sa misa, magduman sa mga paryentes, arog kan gabos na Kristiyano. Orog sa gabos, kaipuhan niyang maglakaw, sana sa paaging ini an pagkulong nin payo mag-agi...- An kataed naghimo nin halipot na pahingalo, dangan siya padagos na nagsabi: - kulang sa sarong oras hale digdi na nagbaba sa sarong agihan nin mula para sa sarong dalan kan daga asin sadit na harong na sobrang mabini na may kusina sa irarom kan atop asin saro pang medyo basang kuarto na puedeng magserbing kuarto kun tig-init. Sa dagang ini igwa nin mga tinanom na hazelnutnutnut, higos, mandarinin, nelada, ubas, zizzole, peras, oliba, sa halipot, sa lambang bubon nin Dios.

Arog kan aram nindo, pagkagadan kan sakong tugang, kaipuhan kong atamanon an sakong tiyaon asin dai ko na mas maasikaso an kampanya, kaya naisip kong ipabakal iyan. Tano ta dai mo ini babakalon? Kaya an saindong agom magkakaigwa nin oportunidad na maghangos nin marahay na aire... enot na nagduwa-duwa si Uncle Michele alagad dangan nagduman tanganing bisitahon iyan asin nakombensir man an saiyang sadiri na bakalon iyan. Sa halipot na panahon an kontrata ilinaog asin an propyedad nagin saiya. Kaya, an doble kan Vittorio Emanuele III, na orog na nag-iisog asin nag-iimpluwensya, na ipinupuwesto ki Tiya Antonia: - Manonodan mong kolektahon an mga higos asin papamarahon mo sinda. Kun

kaipuhan mo nang maghugas kan mga bado, mababa ka sa salog asin madara nin tubig na kaipuhan sa pag-inom asin pagluto sa paagi nin pagkalot nin labot sa baybay tanganing malinigan ini. Magigin bakong komportable sa tiglipot kun an salog na nagliliwanag sa tubig alagad malalampasan ko an ulang na ini. Imbes, puede kamong mag-ogma sa kampanya. Sa saiyang paghiling na hababa an tiyaon na si Antonia, sa giraray, ginibo niya kun pano siya pig-order: - Cumomu kamo, euzzu.- Siring sa gusto nindo, ako, an simbag niya na masinunod sa pobreng tawo.

Ikaduwang kapitulo - Sa luwas kan kinaban.



An pobreng tawo asin si Zi Micheri kan amay na tigsoli nin 1936 nagbalyo sa Casstrangia, sa bukid, na harani sa pag-agi kan sulog. Sa manlaen-laen na baryo kan Badiavia, si San Basilio asin Vallancazza an tsismis na yaon siya nagkawararak asin an mga tawo nag-apod saiya para sa trabaho. Kan mga panahon na idto yaon an kaugalean, dawa ngonyan garo baga kakaiba, na kun sinda nangangaipo nin lamesa, bintana, pinto o aparador, inapod ninda an karpintero asin inataman sia sa saindang harong: sinda nag-iingat nin sarong bangko nin trabaho asin an saindang ginibo an kaipuhan na kahoy makukua. Kinua ni Tiyo Michele an mga kasangkapan asin nagpondo sa lugar sagkod sa pagtogdok kan trabaho.

Inapod ninda sia tanganing magputol nin kahoy asin binayaan sia nin magkapirang taon tanganing mamara. Dangan an puon nin kahoy ilinaog sa sarong lanob. An karpintero pinadanay an lagari sa itaas asin sarong katabang sa ibaba: "Srra Serra Masstro Descio na dumè Fagima sa Cascia" (nakasid si Sega o Grand Maestro na ginigibo ta an Cassapanca saaga).

An puon nin kahoy nakabugtak sa sarong lanob. Sa dakulang lagari nakakua sinda kan mga lamesa asin sa mga ini sinda nagtugdok nin mga bintana, mga higdaan, mga aparador. Para magibo an trabahong ini nagbangon siya sa 4 asin naglakaw gamit an saiyang bulsa asin bakal. Nag-abot sa harong an mga parokyano nag-alok

sa saiya nin preskong gatas na may sibulyas asin sarong tono nin tinapay. Sa udto sarong plato nin pasta asin sarong pidaso nin keso. Sa pagsirom nagpondo sia sa pagtrabaho asin tinawan sia nin tinapay na gibo sa harong bilang enot na deposito bago nagbayad kan kuenta kan Domingo sa Novara.

Nag-agi an pirang taon asin an saiyang aki, si Turillu, nagdakula na asin nasabotan sa saiyang kublit na dai nia boot sabihon, dai man lamang sa kinaban, na uboson an natatada niang buhay sa bukid. Nanudan na niya an propesyon kan saiyang ama alagad gusto niyang mag-espesyalar asin magin ebanista. Nahimo niyang kumbinsiron an saiyang ama na ipadara ini sa sarong syudad na igwa nin posibilidad na maaraman an arteng iyan. Nagbalyo siya sa Catania asin pakalihis nin duwang taon na pag-aprentis nagin marahay na marahay siya, namatean niyang andam na siyang gibohon an trabahong iyan, asin poon kan siya labing siyam na taon na an edad nag-isip na para saiya nag-abot na an panahon na magporma kan saiyang pamilya. Sa laog nin dakol na taon namidbid nia an aking babae nin sarong pastor asin nagdesisyon siang magpakasal alagad nagkontra sa kabotan ni Zi Micheri na boot na an saiyang aki mag-agom nin sarong babae kan saiyang kasta. Kan mga panahon na idto, dai mapaniwalaan, alagad arog kaini: huli ta an sarong paragibo na mag-agom nin sarong aking babae nin pastor dakulang dahelan ini nin pag-ulog-ulog. Sa pag-ultanan kan ama asin aki bigla siyang nagpaluwas nin dakulang iriwal na nagtulod ki Turillu na mag-detach kan saiyang sadiri nin depinitibo sa saiyang ama asin madrasta. Sa saiyang bagong pamilya naghali siya sa nasyon asin nagbalyo sa Como kun saen dakula an swerte niya sa saiyang trabaho.

An mga tiyo dai nagkaigwa nin mga aki, kaya, sa paghale kan Turillu, sinda nagdanay na depinidong solo. An mga nag-aagi nin orog pa sa pagsolo-solo na ini iyo si Tiya Antonia na nag-agi sa bilog na mga aldaw tanganing makipag-olay sa mga gamgam, mga langaw asin mga lamok na nag-uungal sa palibot ninda. Sa Spentaca na iyan sa bukid mayo siyang oportunidad na makaolay an siisay man. Sa okasyon sana kan mga importanteng kapiyestahan arog kan Pasko, Semana Santa o

kan Kapiyestahan kan Madonnas Assunuta sa Ferragos nagkaigwa siya nin oportunidad na magduman sa baryo tanganing hanapon an sakong ina. Sa saro sa mga pagbisitang ini pagkatapos na mag-arang nin halawig na nagreklamo manungod sa saiyang estado, siya nagproponer sa saiyang tugang na babae: - Mahal na Teresa, nariparo ko na sa duwang daraga sobra ka nang pigtitipigan, ipagkatiwala mo sako kaya mas magigin libre ka na magdusay kan saimong sadiri sa an sadit na daragita. Dadarahon ko siya sa bukid kun saen mas maray an aire asin gigibuhon niya ini nin marahay - an sakong ina enot na bakong asegurado alagad, arog kan dati, tinawan siya nin madaling kondisyon na karakter, sa likod kan nagpipirit na pirit kan saiyang tugang na babae nag-uyon.

Para sako nagpoon an kasakitan. Posibleng aldaw na idto, nagpoon an tig-init kan 1938, duwang taon na ako asin nag-abot an sakong tiya tanganing kuanon ako. Sa sarong bag na tela nagbugtak siya nin blusa, duwang padis nin panty asin dai aram an gabos na iwinalat ko sa sakong harong. Sadit pa ako kaya dai ko marealisar na an sakong Via Crucis mapoon kan aldaw na idto. Naglibot kami sa agihan kan mula na pakalihis nin kabangang oras o tibaad nag-abot kami sa mapungaw na lugar na ini na may kadikit na pag-asegurar na ngaran na Castanra (Candra!) Garo baga an pag-anunsio kan disgrasya, sa halipot na tataramon, an ngaran sarong bilog na programa na, dawa pa dangan. Dai ko iyan narealisar. An agom na lalaki enot na nag-ako sako nin marahay, an sakong tiyaon paminsanminsang nagbakal sako nin nagkapirang kendi tanganing mabihag an sakong pakikidamay asin kun siya nag-iba sako sa Novara tanganing hanapon an sakong ina pirmi niyang sinasabi sa sako na dai ko kaipuhan na magpuli alagad mas marahay na magtalubo sa saiya na solo-solo Asin na ginibo niya kuta ako bilang sarong ina. Dai ko maiwasan na magkuyog.

Mientras tanto, an sakong ama nagbalik hale sa Sardinia, nagdanay sana nin sarong semana, igo na tanganing bados an sakong ina, asin naghale. Yaon kami kan 1939 asin kan sumunod na taon namundag si Antoeetta. Nagigirumduman ko pa na an sakong tiyaon na si Antonia an nagdara sako sa Novara kan saiyang ina asin

nahiling ko sa enot na pagkakataon an sakong tugang na babae. Gusto kong magtinir sa harong para pampamper sako an sadit na Antoeetta alagad an sakong tiyaon, padakol nang padakol na kagurangnan kan sakong buhay, estrikto na garo militar, nagsabi sako: - Bitheemmu sa harong, Fazzu eu 'nausitta - (magduman kita harong, gigibohon ko kamo Sarong magayon na monyika).

Pag-abot mi sa katapchus nagbugtak siya nin "kausitta" nin pezza na may pulang mga mata na nagpipinta, makatatakot. Tinakot ko an sadiri ko. Sarong panahon na pirmi akong naghilibi ta gusto kong magbalik sa Novara hale sa lolo asin ina alagad mayo man nin pasiring sa pagkumbinsir ki Zifia Antonia: igwa siya kan puso nin grabe asin bungog sa lambang pagtangis. Sa enot na tolong taon dakul na oras kami sa harong-bukid sa Castua, na mayong buhay na kalag, bihira sanang makahiling nin bakasyon sa mga harong na nagkawararak sa palibot kan palibot.

Kun Domingo kami nagduduman sa baryo asin nagpadagos sa paghanap ki mama, tugang na babae asin lolo sa ina. Si Lolo sarong magayon na tawo na may bigote. Nagdara siya nin sarong tabackoista na paminsanminsang nagsisingot. Sa tiglipot dinara niya ako sa irarom kan kapa, dinara ako sa plasa tanganing magbakal nin nagkapirang kendi asin tanganing masiram an arak sa Osterria hale sa "Scianditta" sa ibabaw kan ospital. Pagkabanggi nagbalik kami sa Castaknia.

Nagkapirang banggi an tiyo na nag-test kaiba an banda, kun saen nag-aling an trombre, dangan nagpondo tanganing mag-inom sa taberna asin nagbalik sa bukid nin Arzillo. 500 metros gikan sa Castingia nagpopoon nang mag-apod na "Concettina, 'Ntoia ...". Sa harong, an tiyaon sa tahaw kaiyan nag-andam sa kaldero na gibo sa daga tanganing mainitan an tubig sa tripod. Sa kabangaan kan pagluto, ginibo nia an saiyang sadiri na sarong kulungan nin tubig na nagbubukal, tibaad tanganing iapon an arak. Sa sarong kawali na bakal inandam kan tiyaon an sibulyas na may kamatis tanganing timplahan an pasta. Dai man gayong luto an sibulyas asin

nagdara sako kan pagsuka. "Kakanon, kun dai, kinukua ko an sinturon asin itao saimo an mga bangkay...".

Kan mga aldaw na idto an sarong babae na gikan sa Venetiano iyo an partera kan San Basilio. Kan sa tiglipot an salog nasa bilog na tiyoon na si Michele dinadara ini sa abaga (sa Cancalea) para sa mga binakal sa botika sa Novara. Nagpundo siya sa harong asin nagsabi "Antonia, sa sarong panyo na malipot". Maluyang tiyaon, dai ko aram kun nasasabutan niya na siya an namomotan ni Michele.

Singko anyos na ako ngonyan, na nasusuhay sa bukid, na dai nakikipag-olay sa siisay man na nagin garo dai ako nag-iingat na hayop. Nasupog ako sa gabos. Kan magduman kami sa Novara, nagtago ako ta natatakot ako sa mga tawo. Narealisar kan mga kataed an pagbabagong ini asin kaya sinadol ninda an mga tiyo na ipadara ako sa kindergarten. Marahay sana ta an mga tiyo nakombensir an saindang sadiri. Kaya sarong aga pinadara kan saiyang tiyaon an saiyang tiyo na si Michele na magbakal sako nin biskwit asin ilaag sa puting basket na basket na itinao sako kan lola kan ama. Kaiba an biskwit na nagbugtak siya nin preskong itlog. Nag-iba siya sako sa kindergarten na namumugtak harani sa abbey kan banwaan. Kan buksan kan madre an pinto tanganing akoon ako, nagpoon akong magkurahaw. Sa takot na itinapok ko an basket sa daga, an itlog nagbungkag asin nagduman tanganing maati an salog sa gabos na lugar. Pinadusahan ako kan tiyaon paagi sa pag-ilaw sa sako nin marahay na dahelan asin dinara ako sa harong. Kaya an sakong enot na aldaw nin pag-atelo an nagin huri man.

Nangyari, ta apat na ako, na an tiyo nagsabi: - Concettina, magduman sa Novara tanganing kuanon an Carmirio (an pagpakalma) para sa kulog nin payo -. Nagdalagan ako sa agihan kan mula na garo sarong feret, naghali ako sa Griyego district, minsan nagpundo ako sa burabod tanganing maparong an sakong pagkapaha, asin nag-abot ako sa "durcat" na botika. Siya, an parmasista,

nagngangalas sinabihan niya an mga amigo na nag-agi ako sa halipot na panahon asin nagbalik hale sa Novara na garo kikilat. Sa edad na singko, dinara ninda ako sa Barcelona sa harayong mga paryente. Duman ako nakahiling asin nagdangog na may dakulang pagkabigla sa enot na pagkakataon... an radyo! Nagduman man kami sa sarong tindahan tanganing magbakal nin sarong tela nin gisantes. An parabenta nagproponer: - bakalon an kalo asin an puting bandana -. Sa katapustapusi nakombensir ninda an saindang sadiri asin an parapabakal nagtao nin duwang tada nin asul asin langitnon na makinang na satin. Kan sunod na aldaw dinara mi an mga tela sa ina na pirang aldaw na nagbalot kan mga gubing. Sa Domingo namatian ko na garo ako mga aking babae kan mga Marquisaes asin Barons kan Novara.

Kan tiglipot nin 1941, sa tahaw kan guerra, tinapos kan sakong ama an saiayang gibohon sa Sardinia na nagdesisyon kaiba an sarong katood nia tanganing maghanap nin kapaladan sa sarong siudad sa amihanan asin mag-istar na kinukua an saiayang lumang gibohon na pag-adorno. Igwa sa ere an pahiwatig na gustong maabot kan sakong ina an sakong ama asin kaini nadisturbo ako, kaya sarong aldaw nag-ilig ako sa irarom kan saiyang higdaan, naghuba ako asin nag-observer sa duwang tipasi kan mga utong nin bagas sa maabot na panahon sa nagkapirang Krustiko huli ta an dai naggad ako hinubaan ni tiya. Madahas na dinara ako. Nagigirumdoman ko na may naheling akong dugo huli ta nagkaigwa ako nin mga lugad. Ibinalik ko an kamiseta na kanbas na nagseserbi sa aldaw asin banggi, kaya an bado, asin mayo nin nakarisa.

Bago maghale, prinobaran kan ina na bayaan an harong kan lolo sa pagkasunod-sunod, na nagdanay na solo an pobreng tawo. Naisip niyang ibugtak an ilaw na dekoryente, sa panahon na idto bago an mga kagurangnan. Bago ini ginamit "u lusu" sa lana. Binaliktad ini ni Tiyo Michele: pakalihis nin pirang aldaw inapod niya an elektrisyan asin pinabugtak man saiya an liwanag sa saiyang harong, kaya kan ako magduman sa nasyon naoogma man ako sa sarong sadit na liwanag sa mahiwas na hagyanan na gibo sa kahoy. Kan kaipuhan kong magduman sa kabinet (sa Latrea),

sa praktis an sarong simpleng buho na yaon sa ibabang palapag sa likod kan laboratoryo kaini, sa gilid kan pirming nakatambak na gadan na baul nin mga kahon, na itinogdok kan tiyo tanganing magin andam enkaso maghagad.

Kan aga kan enot na Marso 1942, nakagubing nin asul na satin na may selestiyal na manggas, kaiba an saiyang tiyo asin an saiyang lolo na iniibanan ko an ina asin tugang na babae sa postal post sa plasa ni Sanbastiano, boot sabihon, iyo, sa bus. , na magdadara sa sainda sa mas viglinong istasyon nin tren. An 4-anyos -an edad na rosas na tugang na babae habo nang magsakat asin an tiyo tanganing kumbinsiron siya na sinabi saiya: - Kun dai ka magsakat saimo Ietto du an duntiti - (gibohon takang duwang marka).

Ako, an panganay, impluwensiado kan tiyaon na dai ako naghale asin nagdanay sa Novara. Dai na ako natapos sa paghibi. Naghahanap ako nin kaginhawahan sa mga takyag kan saiyang lolo. Nawalat man siya na solo asin para sa aldaw na idto nagdanay ako saiya tanganing makipag-ibahan saiya. Pakalihis nin mga beynte aldaw an enot na surat kan ina nag-abot na nagsabi kan mapangganang resulta kan pagbiahe. Pinahanap sia ni Tatay nin matinaong apartment na may tubig sa harong asin kalan na gas, para sa saiya nin kabagsikan. Padagos sa istorya, an aldaw pagkatapos kan pag-abot inapod niya an sarong parabuhok sa harong tanganing magin uso an saiyang buhok. Sa baryo, haros gabos na babae may halabang buhok na may tupé. Sa halipot na pagtaram, an sakong ina sa kaenot-enote sa saiyang buhay maogma asin kontento. Sa katapusan sa istorya irinekomendar niya ako sa tiyaon. Siertong dai nia naisip an sakong pagdusa sa Castinga.

An aldaw pakatapos kan paghale na si Tiya Antonia ibinalik ako sa bukid asin sinabihan an saiyang agom na bakalon ako kan enot na grade libro tanganing tokdoan ako na magsurat asin makaatender sa ikaduwa imbes na an enot na klase sa Oktubre. Pobre ako: Dai na ako makakatugtog, pero kaipuhan kong magtao nin panahon sa pagsurat nin mga subasta asin numero. Gikan sa Castingia paminsan-

minsang na nag-agi an maestra sa San Basilio kun saen siya nagtukdo. An pangaran niya Maria, aki siya nin sarong kapitan na aram kan tiyaon. Inalok niya ini nin sarong baso nin tubig. Mientrastanto, ipinahiling ko saiya an kuaderno asin hinampak niya ako. Nagguyod siya nin pulang lapis sa bag asin nagsurat nin "Brava". Kanigoan na kagayagayahan, ano an kaogmahan na maheling akong inoomaw, na pambihira para sa sako. Nagin mas mapungaw ako aroaldaw, may prehuwisyo ako sa sinda na kuanon ako sa mga tiyo asin lolo asin lola na lolo asin lola, alagad sinabi kan tiyaon na dai iyan kaipuhan.

Natakot siya na maireport ko sinda kun pano ako tinatrato asin nasuataman. Sa katunayan, an kakanon bakong igo para sa sarong daragita na kaipuhan na magtalubo asin mag-uswag: sa aga tinawan ninda ako nin sarong pidaso nin matagas na tinapay na may keso, sa udto sarong salad asin duwang olibo. Kan banggi kun yaon an saiyang agom na si Tita Antonia na nagluluto nin dikit na pasta na may improvised na sarsa base sa hilaw na sibulyas. Asin kun dai ko iyan kinakakan, namemeligro akong mag-aterva na nagkukua nin bariles. Tanganing magkalaenlaen pirang banggi iyan nagluto nin pasta asin pisog o sarong klase nin malumoy na malumoy na polen. Sa Pasko sana, Bagong Taon, Karnabal asin Pasko nin Pagkabuhay, ginadan an sarong manok o kuneho. Kan Enero sinda naggaran nin sarong baboy na saindang nakuahan nin maanghang na salami asin mantika, alagad kaipuhan na uboson sinda sa turo kun dai dai kuta sinda igo sa bilog na taon. Paminsan-minsang kan Domingo an tiyo minabakal kan maating trip na an pag-isip-isip sana kaiyan, dawa ngonyan, nagigin dahelan nin pagkasuya, o manongod sa mga bituka na nagliligid sa sarong sanga nin perehil, an stiglio, na dangang prito. Gabos sinda baratong kakanon ta, susog sinda, dai kaipuhan na masayang arog kan mga lolo asin lola asin sinda nag-uulit sako: - Hilnga, pirmi nindang igwa nin tegami na pano nin mga isaw asin mga sira na teskos, nagkakakan asin nag-iisa. Hale sa mga tawong iyan - sabi ninda - kaipuhan mong magrayo -. Natakot an mga tiyo na nakombensir ako kan ibang mga paryente na mag-insistir na maabot an

sakong ina asin ama sa kontinente. Sobra an pagkomiter ninda na mauyam sinda sainda kaya minsan, pagsabat sainda, ibinubugtak ko an sakong mga kamot sa sakong mga mata tanganing dai sinda mahiling.

Nag-abot na an Setyembre asin kinaipuhan kong darahon an mga eksaminasyon sa pag-admit sa ikaduwang klase. Giniyahan ako kan mga tiyo sa baryo, irinekomendar ninda an saindang sadiri sa sarong paragaranto tanganing bantayan ako, kaiba an maestro na makukua ko kutana sa ikaduwa asin sa maestra kan komisyon sa eksaminasyon. Dinara ninda sa gabos an regalo nin mga itlog tanganing makua an sakong ligtas na pag-oswag. Dai pa ako nagkaigwa nin mga kontak sa mga tawong idto, an klase nagkaigwa nin nagkapirang duwang -sea na kahoy na bangko sa kalai. Sa sako igwa pang ibang mga daraga na nagsuporta sa mga eksaminasyon sa paghirahay. Ginibo ninda akong resolberan an mga dagdag asin pagbawas sa pisara. Parehong an kalai asin an pisara sarong absolutong kabagsikan para sa sako. Nagtakig ako na garo dahon sa takot asin kasusupgan, dai ko aram kun pano ko masolusyunan an mga operasyon, ta si Tiya Antonia nagtukdo sako na isurat sana an mga numero poon sa saro sagkod sampulo. Dangan hinagad ninda sako na magsurat nin sarong frase sa kuaderno, medyo naisip, alagad dai ko aram kun arin na dalan an sakong pupunan. Pagkatapos kan mga gulo na iyan, an dyanitor nag-iba sa sako sa harong. Hinapot siya kan tiyaon kun pano nag-agi an pagbalo asin nagsimbag an janitor na dai siya nag-agi nin marahay, alagad na an huring paghukom nasa mga paratukdo.

Makangangalas naggad, positibo an resulta asin ako an nag-ako sa ikaduwang klase: andam na akong mag-eskuela, alagad nagbutwa an problema kan apron. Si Tiyo Michele kan nakaaging aldaw nagduman sa tindahan asin nagbakal nin sarong dulag nin itom na tela. Si Tiya Antonia sa laog nin sarong aldaw ginibo an sakong uniporme. Tanganing mabakal an folder, kaipuhan an mas dakol na kuarta. An mga tiyo igwa nin kwarta alagad igwa sinda kan nakapirming kuko nin pagtipon kaya siya, an saindang hood, nag-inom asin ginibo akong sarong folder nin plywood na

may clip sa bintana. Dai man ninda binakal an pluma. An tiyo nagtogdok nin saro paagi sa sarong pidaso nin manipis na kahoy na sa poro kaiyan nakaayos an sarong nib. An duwang kuaderno asin an lapis dai puedeng mag-orgab asin kaipuhan na bakalon iyan paagi sa pueria. Sa enot na kabtang kan Oktubre kan 1942 na iyan, an tiyaon nag-iba sa sako sa eskuelahan. Bago siya naghali sa podescà tanganing maghagad nin sertipiko nin pagkamundag na hinahagad kan eskwelahan huli ta mayo na ako nin syempre. An paratukdo pano nin kabuutan asin inako ako na may simpatiya, alagad natakot ako saiya siguro huli ta imbes na an toong takyag nagkaigwa siya nin sarong gomang pustiso huli sa sarong aksidente na nangyari bilang sarong aki sa pabrika nin pasta kan saiyang ama. Inasignaran ako nin lugar sa enot na mga bangko. An mga bagong kairiba ko, na dai pa ako nahiling kan taon bago kaini, naintriga kan sakong presensya, sa tahaw ninda nag-ungol: - alagad igwa nin ivis càusa sicca -sicca? - (Siisay ining maniwang maniwang na daraga?). Natakot akong marhay asin nasusupog ako, dai ko mabuka an sakong ngoso asin dai ko man lamang sinimbag an mga hapot na mamomoton na ihinahapot sako kan maestra.

Sarong bakong-lobako akong daraga asin mayo akong kusog nin boot na maghapot tanganing makaluwas tanganing mag-ihi, asin kan ginibo ko iyan sa sako. Kaya pag-abot ko sa harong pinano ako kan tiyaon nin bariles ta kaipuhan na hugasan kaini an sakong bado na dai kuta nagmara sa oras para sa masunod na aldaw. Nag-aagi an mga aldaw asin kada maabot an parehong bagay. Nag-abot an maestra sa matanga -aldaw sa tahaw kan aldaw, pinadara niya ako sa kasilyas, alagad minsan nalingawan niya siya asin nabalik ko ini sako. Binaliwala ako kan mga kairiba asin iniwasan na garo ako pig-aapihan asin dai man lamang ninda hiningoang makipag-amigo sako.

Kabilang sainda magkamidbidan sinda huli ta nag-iiribahan sinda sa baryo, mantang kaipuhan kong maglakaw nin haros sarong oras tanganing makaabot sa harong sa bukid asin kun kaya mayo akong oportunidad na magin amigo ninda. An

mga tiyo nag-abot sa baryo kan Domingo sana tanganing sabaton an mga katood asin magtao nin pirang maogmang oras kaiba ninda sa atubangan nin sarong bote nin arak. Alagad kadaklan na beses an tiyaon nagdanay sa harong tanganing mag-ako nin mga pagboot sa trabaho para sa saiyang agom. Sa laog nin anom na taon naglakaw ako sa halawig na dalan paitaas. Sa kabangaan kan dalan nagpondo ako tanganing magtipon nin sarong bouquet nin mga rebelde na napapalibotan nin mga dahon tanganing ialok an maestro.

Naabot ko sa tambutso sa eskwelahan. Pakabalik ko sa kabukidan na may kaibang nakakabungog na frinire kan mga ccadas asin sa nakakatusong saldang, na dai naggad nakakasabat nin buhay na kalag.

Nagluwag ako sa hovel na iyan asin nagdanay akong nagsosolo tanganing mag-istasiko sa sadiri ko sa daing konektadong kamugtakan na iyan sa orog na grabeng tiyaon sa sako. An tiyo, tapos na an trabaho na haros pirming minaagi sa taberna asin minapuli sa harong kun banggi pirming nabuburat. Minsan, mas brilyante kisa dati, nawara asin dai na nagpuli. An tiyaon asin an nagkapirang kataed nagduman tanganing hanapon iyan sa matanga sa gilid kan sapa kaiba an liwanag kan mga parol. Kan makua ninda siyang natumba sa daga nakumbinsir ninda siya na magbalik.

Mientras tanto, dai ako nakapagsararo nin ano man na marahay sa eskuelahan. Pagkatapos kan enot na kwarter, an paratukdo nagdistribwir kan mga baraha nin report, dangan sa mga senyales kan bugkos asin sa kamondoan sa gabos na kulang na asignatura: an sakong report nin report iyo an pinakadukha sa klase. Para ma-engganyar an sakong tiyaon na sinabi ko saiya na an ibang mga baraha sa report garo ko man sana ako asin tiyaon. Kaya aldaw-aldaw akong nag-iisog sa sadiri ko asin sa klase hiningoa kong makipag-amigo sa nagkapirang kairiba. Gusto kong rumani sa sainda, alagad dai ninda ako kaiba sa saindang mga diskurso, tibaad huli ta sa saindang mga mata ako sarong pobreng daragita sa bukid.

Ikatulong kapitulo mga uyag.



Sa mga taon na ginamit sa pagsolo-solo sa Castanginya an panahon dai nanggad nag-agi ta an solamenteng bagay na magigibo iyo an pagdangog sa bilog na banal na aldaw an pag-iiriwal kan mga gamgam asin kun tig-init an nakakabungog na frinire kan mga cicada, kun an sirucco magpoon sa dagat iyo an. nasisiod Sa ruta kan Zig Zag kan sapa asin nagbugtak kan kababan. An mga hayop sa kabukidan iyo an sakong mga katood. Kaya ginamit ko an sakong panahon sa pagpantasya. Ginibo ko an sarong kinaban na sadiri kong pagpoon sa mga pigura na naglataw sako sa likod kan langit o sa mga sanga kan mga kahoy: mga layas na hayop na nagtataram, mga kabalyero na pigbubugtakan ko nin linya sa ibong kan Rocca Salvatessta dangan kaiba an sakong. mga mahikang kapangyarihan na pinahulog ko sinda, naobserbaran ko sindang napara sa takot. Dangan binago ko an Rocca sa sarong dragon na biglang nagsuhay sa bukid asin naglayog sa takot na nagsabwag para sa gabos na kampanya. Binago ko an mga panganoron, na nagin naglalayog na mga baroto asin nagbiyahe sa langit na nag-iisip na maglampas sa harayong dagat, kun saen an sakong ina asin mga tugang na babae naghahalat sa sako. An mga liki na nagluwas sa tubig kan sapa asin nagbubuga sagkod na sinda magbago sa mga higanteng hayop na nag-aabante sa sapa an naggagabot man sa mga tinanom.

Kun beses nagirumdoman ko an bakong marahay na lalawgon kan sakong tiyaon na si Antonia. Dai niya ako namomotan, dai niya ako namomotan asin nauuyam ako saiya: ipinagkatiwala ako kan sakong ina sa saiyang tugang na babae alagad nangako man siya sako na sarong aldaw maabot siya tanganing kuanon ako: kaya parati akong nakasakay sa mga kahoy , siniyasat ko an kaitaasan, na naglalaom na Maheling siang umabot sa likod nin sarong puting kabayo kaiba an sakong ama. Sa mga kataraed na baryo kan San Basilio asin Vallancaca an mga lalaki gabos nagwalat. Gabos na nagdanay sana nin mga babae, aki asin nagkapirang gurang. Sinda silensio an mga baryo na nadutaan pa sana kan buhay. Nagpundo na an panahon asin nagtutubod an mga tawo na an gabos mabago, na sarong aldaw, pagkatapos kan gera, an sibilisasyon ginibo kuta an kapangganahan sa paglaog na iyan sa snam na iyan nin mga nagkawararak na harong, kagadanan asin pagyugyog. Gusto ko kutanang magkaigwa nin mga katood, maaraman na dai ako nagsosolo asin inabandonar, na kaya kong protehiran, sa pakaaram na puede akong magpaili sa harong kan mga ini o iyan. Mayo man ngani akong deretso na magsabi na mayo akong pamilya, na an sakong mga magurang harayo sa ibong na pangpang kan dagat, lampas pa sa daing katapusan na asul na iyan, na sa pag-oltanan ko asin ninda igwa nin garo halangkaw asin dai mapapangganahan na bukid. Imbes napiritan akong mag-istar kaiba an sakong tiyaon na nagmaltrato sa sako. Kan inisip ko ini asin nahiling ko ini nakakairitar sako kan nagkukurahaw asin maringis na boses na iyan. Sarong boses na ginibo sa pagkurahaw, pagkurahaw, pag-insulto asin pag-ulog-ulog.

Pati mga hayop an natatakot sa saiyang boses. Solamente sa agom na babae na ibinaba nia an tagaytay asin an kosog kan boses biyong nagbago sa pagbago kan saiyang sadiri sa pag-inom nin sarong karnero. Naisip kan tiyaon ko na dai masabutan kan sarong daraga an nangyayari sa palibot niya. Bako sanang nasabotan ko an gabos, kundi, dugang pa, dai ako naliwat o dai naliwat. Padagos na pag-iriwal idto. Sarong daing sagkod asin nakakapagal na pakikipaglaban. Paminsan-minsan

naisip ko an maabot: gurang asin daing maginibo siya, hoben asin makusog ako, alagad sa ibong kan gabos na bagay na dai ko kuta siya tinatrato nin maraot, bako ining parte kan sakong naturalesa.

Kun minsan, minarani ako sa salog kun saen nakukua ko an mga tawong nagduduman tanganing maglaba kan mga gubing, tanganing gibohon an lima, an boot sabihon, hinuhugasan ninda an mga habol asin an mga takop na nag-eenot kan gabos sa abo. O kun, pakalihis kan panahon kan paggupit, nag-abot sinda tanganing hugasan an lana nin karnero asin pamaraon iyan sa saldang tanganing paputian iyan dangan gamiton iyan tanganing palamanon an mga kutson kan mga higdaan. Nagduman ako tanganing kolektahon an mga tiktik na nagdanay sa tahaw kan mga gapo sa baybayon asin kaiba ninda an sakong patch monyeka. Kan dai ko aram kun ano an gigibohon ko pinonan kong itaas an mga gapo sa sulog nin riva del sa paghanap nin mga sibulyas, na may abilidad na ikinabit ko iyan kan sakong mga muro sa sakong payo, tanganing malikayan an saindang mga moro na an saindang mga muro kan saindang mga kuko. Dinara ko sinda sa harong asin kan banggi kan an tiyaon nagliliwanag an kalayo nag-ihaw sinda asin kinakan sinda: para sako idto sarong espesyal na pamanggihan. Minsan imbes na an mga alimango, pag-itaas pa sana kan gapo, nag-ula sinda, na may patindog na paglukso, saradit na takot na mga palaka na nagpalukso sako sa takot. Huna ko sinda an sakong mga ka-aling-aling asin minsan pasensya na ngani na kaipuhan kong maghali na binayaan sindang magsolo sa diklom sa bilog na banggi. Kan kaipuhan kong magpuli nin makosog sa harong kan banggi inapod ko si Tiyo Michele gamit an echo na ginibo sa kababan. Minsan sa tig-init kun yaon an pamilyang Escardino na nag-eerok sa sarong harong na mas halangkaw sa kababan, nagduman ako tanganing hanapon sinda. Nag-aling-aling ako ki Mimma na iyo an pinakasadit sa mga tugang.

Si Pippo nagtugdok nin mga tukawan asin lamesa para sa mga monyika. Huli ta magayon na mag-ubos nin pirang oras sa pag-iriba. Pagkaaga inapod ninda ako kan magduman sinda sa ibong kan salog tanganing magkua nin gatas. Igwa sinda kan

balde na panoon, "konsepto" nakontento na mahiling ining naggagatas. An among babae kan mga baka, an Micca sa Kappellea daing herak asin inalok ako nin kabangang baso. Sa harong kan tiyaon an gatas nahihiling nin duwang beses sa sarong taon: kan siya naggigibo kan mga biskwit asin sa Semana Santa kan inaandam niya an mga salampati gamit an kolor na itlog nin anneline. Kan magbukal an gatas nahulog ako sagkod sa huring. Sa harong-bukidan kan harong-harong igwa nin sarong higdaan kan mga tiyo, kun puede nindong apodon iyan na higdaan, na an mga atsa ibinubugtak sa duwang batbat na mga paragibo nin dayami na may kutson na dagami, huli ta an ki Crine binayaan iyan sa Novara. Kinaipuhan kong magtorog sa sarong dagami na saro sanang lumang habol sa itaas, na may grasa asin nagugubingan. Nagtorog ako na may darang kamiseta na dara ko man sa aldaw na mayo nin panty. Dai pwedeng iladawan an lipot na kada banggi pativa. Kun nag-ooran, kaipuhan an mga lalagan tanganing kolektahon an tubig na nakalaog sa atop. Kun sa banggi kaipuhan kong mag-ihing, kinaipuhan kong humale sa harong asin gibohon iyan na harani sa tangga. Kun dai ko narealisar, huli ta nangaturugan ako, asin ginibo ko ini sa dagami, sa aga nagkua man ako nin bariles na utro. Si Tiya Antonia nagturog man na dara an parehong kamiseta na ginamit niya sa aldaw, mantang inaataman ni Tiyo Michele an saiyang ina na ginibo ini.

An seremonya sa pagturog nangyari susog sa parating ritwal: enot kaipuhan kong magturog, dangan nasa tiyaon na, dangan hinale kan tiyo an saiyang pantalon asin mga linya. Sa medyo mahiwas na kamiseta na naggiya sa aldaw na siya nagduman sa higdaan, pinarong an lana nin lana na ibinugtak sa sarong lamesa sa ibabaw kan lanob. Ako, na nag-iirimod, nagsasagin-sagin na dai naghiling sa pag-itok: kan siya nagbaba tanganing parongon an laad na nahiling ko pigpropyekto sa lanob, garo anino nin Intsik, an saiyang porma sa Din-Don na nakabitin. - Oh kanigoan kagayon na presko! - sabi niya, ta an gabos na arak na ininom niya nagtao saiyang nin mainit na marhay. Kataid kan saindang higdaan igwa nin duwang headphone, an boot sabihon, duwang darakulang basket nin tambo kun saen sinda nagtitipig nin

mga higos na pinamara. Tinahoban ninda sinda nin maati asin grasang mga trapo asin sa huri iyo an malinig na panlaog na gubing kan tiyo. Sa sarong daghan harani sa sakong higdaan itinatago ninda an tinapay asin sarong bandana na nakapalibot sako sa sakong payo kan ako nag-eeskuwela kun tiglipot, an sakong panlaog asin an mga tiyaon. Ginamit ko sana sinda kan Domingo kan magduman kami sa Misa sa Novara. Sinabi kan mga tiyo na sa bukid dai kaipuhan na ibugtak sinda huli ta ikokonsumo mi iyan nin dai kaipuhan.

Kan Enero ginadan ninda an baboy. Nag-andam sinda nin nagkapirang isaw asin inaasinan na mantika. Sa sarong kaldero nin terracotta nalubog sa mantika an pinabukalan na mga bitis pinadanay. Sa parati pig-uubos ninda an Mayo na may preskong mahiwas na pisog huli ta dai ini pwedeng tradisyonal na uboson kaidto. Sarong beses, Abril na, naghapot ako sa tiya ta grabe an gutom ko asin dai ko aram kun ano an kakanon na may tinapay. Nagpoon na magkurahaw an tiyaon sa pagsabi na ako nabubuang. Sarong aldaw mantang ako nagpuli hale sa eskuelahan, namidbid ko si Ofelia sa gilid kan mula kaiba an sakong tugang na babae. Mga ilo sinda ni mama asin nagbalik na sinda kaiba si papa hale sa Pransia.

Mas maluspad sinda kisa sako, naheherak ako asin sinabi ko sa sainda: Naglalaog ako sa lugar na iniistaran ko, sa oras na ini an sakong tiyaon luwas tanganing magkua nin tubig, sa horno igwa nin sarong kaldero na may kakanon, kuanon iyan, pakakanon alagad gibohon an dai magsabi nin ano man Mayo.- Nagpasalamat sinda sako asin nagduso sa gutom na sinunod ninda an sakong payo na daing pagduwa-duwa. Kan Mayo kan an mga tiyo nagluto na kan mga pisog, nagduman sinda tanganing kuanon an mga bitis kan baboy asin imbes nakua sana ninda an kaldero na may mantika: siyempre sa paghona ko sa laog nin dakol na aldaw sinda nag-arang tumang sa sako tanganing bayadan iyan. Kan panahon na idto nakamate ako nin labi-labing pag-orgulyo huli ta sa enot na pagkakataon nagkaigwa ako nin maogmang pagmate na nakadaog ako nin dakulang pakikilaban tumang sa saindang kahanaban. Huli sa kakulangan nin mga pulgas na kalinigan naghade na dai

nariribok sa bilog na harong. Kun banggi sinuntok ninda an sakong liog asin an tiyaon nag-aagrangay sa sako kada banggi nin lana nin oliba tanganing dai magsupsop an mga pulgas. Sa aga igwa ako kan liog na garo baga ipininta. Arog kan tiyaon ko man na kuto, dai ko pa nasanay na maghugas kan sakong payo. Sa ibong na lado, an tiyaon nagpakulo kan buhok asin tanganing itago sinda sa tiklop pinang-grasa kaini nin tubig asin asukar.

An sakong mga kaklase, sa ibong na lado, pirmeng malinig. Bako man ngani maati arog ko an pinakadukha sainda. Nag-ambag man an paratukdo sa trabaho nin pag-alog, na nagbitay sako sa gabos sa huring bangko. An sakong hawak dai ikaladawan na maati. Hinuhugasan ninda ako sa salog sarong beses kada taon, sa okasyon kan parti kan mga Ferragos, an pinakaimportante sa baryo. Sarong beses na iniisip ko an sakong ina, mga siete anyos na ako, nahuhulog ako sa nagbubukal na abo kan mas mataba. Sinulo ko an sakong toong kamot asin dai ako dinadara kan tiyaon sa doktor, alagad aroaldaw na pinanosdan nia ako nin mga herba. Igwa ako nin duwang bula na kapareho kan duwang itlog nin salampati, an kurahaw ko sa karatan na dai nia noarin man hiniro. Garo baga ako nahampak kan mga daga.

May milagro akong naomayan pakalihis nin magkapirang bulan asin pinapadanay ko pa man giraray an sakong marka. Kan panahon nin pag-eskuela, mantang sarong Domingo yaon ako sa balkon, sarong daragita na nagbaba an naghapot sako kun gusto kong mag-iba saiya sa leksion kan katekismo ni Miss Vincenzina. Dai ko aram kun ano idto ta an tiyaon nagdara sako sa misa sa okasyon sana kan pinakamahalagang mga bakasyon, dai ko naintindihan kun ano an boot sabihon sa simbahan. Sa atubangan kan samong harong sarong padi, si Padre Buemi nag-eerok, alagad pirang beses ko siyang namidbid asin hiniling ko siya na habo. Inutro ako kan tiyaon sagkod sa pag-ubo: - kun sabihan siya kan pading iyan na putolon niya an saiyang tataramon -. Alagad ako naghagad asin dai linalaoman na nakakua nin pagtugot tanganing magkua nin mga leksyon sa katekismo. Nanompongan ko tolos an sakong sadiri na komportable sa palibot na iyan. Tinawan ako kan daraga

nin pulyeto asin peryodiko. Namatean ko an labi-labing kagayagayahan sa pagdangog manongod ki Jesus. Nag-orolay ako manongod dian sa harong asin nagsimbag sinda na sadit pa ako. Simbag ko, na nagpuputik, na an gabos na grupo kan grupo kan grupo makakagibo kaiyan. Sa katunayan, namukna na sinda, alagad, ako asin an daraga nag-uyon asin pinahusay mi an petsa sa padi ni San Nicola: an aldaw ni Corpus Domini.

Nagbutwa an problema kan puting bado, alagad may nag-impormar sa tiyaon na an mga madre nag-arkila kaiyan. Nag-abot an halawig na aldaw na pighahalat: sa aga nag-iba siya sako sa simbahan na Digiuna. Huna niya yaon an ibang mga daraga ta dai pa siya nag-inisyar na makipag-ulay sa ginang kan katekismo. Narealisar ko na ako sana, siya an nagpirit sako: - Buggy, bastos -. An sakong maestro kaiba an ibang tawo yaon man sa Misa kan agang idto. May mga babae na nag-aatubang nin kalmado sa saiya. Nag-abot an padi asin dinara ako sa kamot an nagdara sako sa sakristidad para sa pagkumpisal. Sinabi nia sa sako an magagayon na tataramon na dai ko pa noarin man nadangog. Garo ako naglalayog sa paraiso asin sinabi ko sa pag-ultanan ko: - bako totoo na an mga padi nagputol kan tataramon, totoong tatao sindang makasabot kan mga pagtios nin sarong aki -. Kun kaya ko kuta, kinugos ko siya asin hinadokan na may kaogmahan.

Pinatugtog niya ako nin limang Ave Maria para sa Penance asin nagbalik ako sa lugar. Tolos-tolos na hinagad sako kan sakong tiyaon kun ano an sinabi ko sa padi na magdanay duman nin kadakol, asin ako: - an daraga nagtukdo sako na sekreto an pagkumpisal -. - Iyo, pero an enot na beses na kaipuhan mong sabihon sako - an pag-insistir kan Arpia. Mayo nin gigibohon. May misa, komunyon asin sa luwas napiritan ninda akong hadukan an kamot kan tiyo asin magsabi: - Vossia bendisyunan ako -. Nagpoon ako sa lolo, pirming pareho an sentensya, dangan naglibot ako sa gabos na paryentes. Tinawan ako ni Tiya Gaetana nin sarong pulyeto. Gutom ako, pero mayo man nag-alok sako na magkakan. Sa parati, pagkatapos kan seremonya, kaugalean na an pagduman sa bar tanganing darahon an

granita kaiba an mga biskwit, alagad sinda kinua sa pagtipon nin mania: sa udto nagkakan kami nin sarong plato nin pasta asin sa hapon kami nagduman sa pararetrato huli ta an an mga paryente nagsuherir na magpadara nin sarong Litrato ki mama.



Natapos ko na an ikaduwang klase, na ipinapalakop na may hababang marhay na boto. Kan taon na idto kaipuhan na yaon kami sa bukid sa bilog na tig-init. Nagkokontra ako: - sa Domingo kaipuhan kong magduman sa Misa asin hanapon an lolo na nagsosolo -. Marahayon na marhay na tawo sia, na may helang na hika. Napabayaon siya kan aking babae, medyo para sa kapabayaon, diit ta pigkokondisyon sinda kan agom, pirming naaanggot sa mga kataraid, sa mga paryentes asin sa ama -in -in -in -an.

Kinua ko an lino tanganing maglaba asin dinara ko ini sa tiyaon kan natatago ni Micheriillo kun dai sinda problema. Dai siya nakamate nin pagkamoot dawa sa saiyang ama: sarong aldaw an saiyang tugang na babae nag-abot sa Castaknia tanganing patanidan na gadan na siya. "Kun dai ka maghali, darahon mo ka sa Cauci para magbulong (pagsipa sa butt) sabi saiya."

Kan an partido yaon sa baryo, an mga sangkap kan banda sa musika inalok kan "matagas na pidaso", sarong sorbetes na siring an nangapodan para sa partikular na pagkapareho kaini. Si Tiyo Michele, dai niya noarin man nasabotan kun habo niya o huli ta itinulod sa sarong pambihirang muwestra nin pagkamatinao, na nahihiling akong minaagi inapod niya ako: "Cocettina, madya asin magkua nin sorbetes". Asin kaya kinua ko an oportunidad na magtilaw, sa mga pambihirang okasyon na idto, sarong bagay na marahay.

Pirang panahon na an nakaagi si Dr. Habang an banda sa musika nagtutugtog an mga aki sa mga tinampo kan banwaan nagprobar na mag-iba sa parada. Alagad tanganing maitanos an saindang presensya kaipuhan na "maaraman" an sarong sangkap. Tanganing patunayan iyan, kinapotan mo an sarong kamot sa bulsa kan saiyang dyaket. Sinundan ko an sakong tiyo na si Michele sa paaging ini, mantang si Gianni Costentino, aki nin sarong elementarya asin ilo na paratukdo nin ama, kinapotan an saiyang kamot sa saiyang payo kan lider.

Sa tahaw kan guerra sa Novara, an nagkapingrang bomba nagpoon nang mahulog. Nagdulag an gabos asin may mga kamidbid na nag-iba sa samo sa Castinga. Para sako sarong partido idto ta pwede akong mag-iriba. Paminsan-minsan namamatian niya an pagsiwit kan mga para-ipit. Nag-abot man an makaturotristeng bareta manongod sa aki kan kagsadiri kan kagsadiri kan tindahan nin mga pastry sa Orlando nin bomba. An ina sa Domodosola, sa kamugtakan nin pagbados sa ikaapat na pagkakataon, nagdanay na solo kaiba si Rosa asin Antoeetta. An sakong ama inapod na balik sa Sicily tanganing gibohon an punteriya. Pirang bulan pagkatapos kan paghali aram niya na an saiyang ina nangaki nin sarong sadit na daragita na an pangaran Emma asin na igwa siyang oportunidad na magpuli huli ta an eksemsiyon piglalaoman na may apat na aki.

Sayang, nag-abot siya sa Domodosela na nakahanap nin mapait na sorpresa: Si Emma nagpundo na sa buhay pakalihis nin 12 aldaw. Pakalihis nin duwang aldaw kinaipuhan niang bumalik sa enotan. Pakalihis nin pirang bulan - idto an panahon nin kadaihan nin kasegurohan asin kadaihan nin kasegurohan na kasunod kan Setyembre 8 - nakadulag sia sa serbisyo militar asin nakabalik sa Novara na naghahalat na an guerra matapos na makaabot sa saiyang ina. Nagbukas siya nin sadit na tindahan nin sapatos. Aroaldaw akong nagduduman tanganing hilingon siya. Titid pero matalino para sa edad na igwa ako ako kan intuwisyon na si papa nagturog sa sarong may agom na babae alagad sa militar na agom. Sarong aldaw naglaog ako sa kahon sa pagsakat ni Bertolami. An tawo kan tindahan sa kataid niya nag-chat kaiba si papa. Nagdalagan ako kaiba an indeks asin an medium na nakatutok sa pag-agaw kan sakong ama tanganing makua an saiyang ina na nagtradusir kan ina. Nahimo kan kataed na akoon ako, mantang an sakong ama na may ngirit nagsabi sa sako na "naggibo kan saimong negosyo". Sa '44 na namundag an sarong aki na kayumanggi, kulot arog niya...

Sa Badichia an lolo sa ama naghelang nin kanser sa tulak. Nakakua ako nin permiso sa tiyaon na magduman asin hilingon siya. Parati akong minababa sa Castingia asin nag-aagi ako sa kahalabaan kan salog. Nagigirumdoman ko siya sa higdaan, matoninong. Sibot pa an lola sa tindahan asin puedeng magdusay nin kadikit na panahon sa saiya. Nagbugtak siya nin sarong sanga nin olibo sa saiyang kamot tanganing mag-ayam sa mga langaw, alagad naggrabe siya asin mayo na nin kusog asin ako an nag-ayam sainda. Kan Nobyembre 2, 1944 sa edad na 66 siya naglupad pasiring sa paraiso. Nasa Sicily pa si Tatay. Nagpartisipar man an mga tiyo sa lobong.

Paminsan-minsan may nareresibi akong surat nin ina. Kan '45 si Tatay nagbalik ki Domodoslala asin an tugang kong si Giuseppe namundag sa '46.

Ikaapat na kapitulo - lana, mga lambat asin maraot na mata.



Nag-alon-alon an gera sa bilog na kinaban, masakit an mga komunikasyon asin dai ta na inako an ina kan ina. Maray na sana ta an ama inapod na balik sa Sicily sa hawak kan Bersaglieri asin kan siya nagkaigwa nin pirang aldaw na katalingkasan nag-abot siya tanganing hilingon ako. Huli sa gera kadakol an tawo sa bukid. An mga tawong napapalipatan sa parate minapondo sa laog nin kinseng aldaw, alagad dangan sa baryo yaon an peligro kan mga pambobomba asin mas gusto nindang magdanay sa bukid sa bilog na taon.

Paminsanminsang nagpapaili ako sa mga tawong idto. May sarong pamilya na may apat na aki na pirming nasa marhay na kamugtakan nin boot mantang nawawaran nin kakanon. Nahiling ko an kapasloan kan mga tiyo na igwa nin kadakol na mara na higos asin dai sinda nagtao sa kiisay man: nagkua ako nin magayon na dakop asin sekretong dinara ko sinda. Sarong diit na fove na pisog an nagtao sako sa pamahaw itinago ko sinda para sainda. Maski matagas na tinapay: sarong hiwa na ilinaag ako kan sakong tiyaon sa sakong bulsa bago ako mag-eskwela binaranga ko ini sa mga aki na idto asin bilang balos tinawan ninda ako nin pirang habol na isusurat, pinatugtog ninda ako sa pag-uyugyog asin an saro sainda nagtogdok kan. mga aling-alingan , mga tukawan asin higdaan para sa mga monyika na nakatalaan sa sako asin sa saiyang sadit na tugang na babae, mantang an matuang tugang na babae naggigibo sa samo nin mga monyika.

Minsan nangyari na ako minababa sa salog, kun saen an mga babae kan palibot nagduman tanganing hugasan an mga gubing kaiba an abo, asin ako nagdadabay na maghiling na may pagngalas na an kalayo sa pag-init kan tubig sa sarong lalagan na may laog na laogan na may duwang darakulang gapo. Dai ko naggad nahiling an mga operasyon na ini tanganing gibohon an tiyaon. Haros dai na siya naghuhugas o nagduman sa salog kan mayo nin siisay man na dai magpahiling kan saiyang grasa asin maating marhay na mga bado.

Sa ibang panahon na obserbaran ko an mga babae na sa laog nin duwa o tolong aldaw naglalakop an lino na hinabol sa harong. Binasa ninda iyan asin pinamara sia sa irarom kan nakakatutong na saldang na nag-aagi sagkod na iyan magin maputi. Pirmi akong inaapodan kan tiyaon na harong alagad nagsagin-sagin akong dai nagdadangog. Sa gera, an aking babae -sa -satud nagbalik na hale sa Turin na may kaibang sarong daraga. Huli sa paggalang ki Salvatore, an padrastuson, garo man sana reyna an pagtratar saiya. Kan panahon na idto sinda nagdanay sa baryo asin para sa okasyon an tiyaon nagbunot kan pahamot na sabon, mga tuwalya nin lino, mga mara na pinggan, mantel asin napkin tanganing magkaigwa nin marahay na impresyon. Imbes ako tinatrato na garo surugoon, na sinusugo ako na gibohon an mga komisyon asin magkua nin tubig sa burabod, huli ta an pagpadara kan bisita sarong kalokohan.

Nag-abot an Pasko asin, segun sa norteng kaugalean, an nobya sa aga nagkaigwa nin magayon na regalo hale sa omboy na si Jesus pasiring sa saiyang omboy: magayon na serbisyo nin mga kaldero asin mga monyika. Nag-ogma ako para sa saiya, alagad kadungan kaiyan nagputok ako sa kaanggotan huli ta dai naggad nangyari an mga bagay na idto. Nagin mas maluya asin mas maluya ako. Igwa nin mga ubas alagad herak man na makakakan kaini: kaipuhan mong i-ipit ini para sa arak. Solamente an hinabon sa mga kataed an puedeng kakanon. Nagtiripon an mga hazelnut alagad tanganing ipabakal iyan. Kinakan ko an nagkapira sa sainda patagong gusto an mga squirrel kan kagurangan. An mga tiyo nagbakal sana kan

gatas sa Pasko asin Semana Santa tanganing ihanda an mga biskwit asin ako an nag-skim kaini nin kutsarita mantang nagbubukal. Bihira nang ihanda kan tiyaon an itlog sa mata nin baka. Parati akong naglalaom na siya an magpriprito kaini: - ibugtak ta ini tanganing kun igwa kita nin dikit asin an obrang obra (bata pa siyang taga Messina tanganing magtipon nin mga itlog na nagpapaagi sainda para sa presko) ipinapabakal ta sinda asin kuhaon an kwarta -. Duwang bulan niyang tinipon an mga itlog dangan ipinabakal niya.

An Mesina na nagbakal kan mga itlog siguro nakakua nin sisiw sa saiyang kamot. An mga igos kaipuhan na ayaman, an sarong sana an makakakan, an iba pinapabayaan sindang magmara sa saldang tanganing ipabakal iyan o papagdanayon iyan para sa tiglipot. Kan Oktubre nin banggi ginibo an magagayon na kastanyas. May mga nag-anit kan saiyang tiyo na binayaan sinda nagwalat sainda sa lamesa kan kwarto (bako sa plato kundi sa knobe na grasa sa paagi kan lana na nag-itaas hale sa liwanag) asin sa aga, pagbuhat niya sa apat tanganing magtrabaho siya nagmata. ako paitaas asin bayaan an mga kastanyas nagsabi sako: "Magpamahaw". Nagkuyog ako asin kinakan sinda huli sa gutom, alagad aram ninda an lana asin dai malilikayan na magin dahelan nin kolog sa tulak. Nag-orgulyo sa palibot an tiyo: - Namomotan ko an sakong makoapo, inaandam ko pa ngani an mga kastanyas kun banggi pa -. Sa katunayan an sakong tiyo igwa nin pagkaongis sa saiyang mga mata. Paminsan-minsan na dilaw sinda, pula an kalayo kun siya nag-aanggot: dawa sadit, an mga mata na idto minasalakay sa saiyang lalawgon. An mga ini saradit asin hararom na garo mahiwas na mga labot na kinaoongisan ko minaluwas. Mientras tanto, nagtrayumpo an disenterio asin an mga ulod. An tiyaon paminsanmingsan nagtatao sa sako nin sarong kutsarita nin lana. Ini nagpaparayo sa mga ulod, nagngurob-ngurob tanganing kumbinsiron an saiyang sadiri... dangan nagpoon siya sa "IOritu": - Mazzia sarong bermo gruxnu quenu nin pagano, ùau uznu na sugunu sa gabos na Kristyano. O Luridì Senu, o Martes Senu, Oh Mercurisì Sena, O Giuvidì , o Vinardì Setu, si Mateia duon kan Paskuwa Urdudud Asca.

(Naggadan ako nin mataba na ulod kan ako pagano asin ngunyan ginagadan ko siya na ako sarong Kristyano. Kan Martes Santos, sa Huwebes Santo, sa Huwebes Santo, Sabadong Sabado, sa aga kan Storma Storma nahuhulog sa Miyerkules sa Banal na Miyerkules, sa daga).

Dai ko aram kun pano ako nakaligtas.

Digdi kita nagbubukas nin sarong parenthesis.

Pakalihis nin dakol na taon an kolog sa tulak nagkapot sa sako. Nagduman ako tanganing gibohon an mga sinag na may mga makina na arog kadakula kan sarong kuarto. Tinawan ninda ako nin puting kakanon nin omboy tanganing masabotan kun igwa nin ulser. Sayang mayo man nahiling. Sinabi kan radyolohista na siya gasolina asin tinawan ako nin kadikit na paliatibo tanganing mapagaan an kulog. Nakaabot ako sa punto na dai na ako makatunaw nin sarong kutsara nin tubig. Mga singkwenta anyos ako. Si Paolo, amigo ni Armando di Piaceenza, nagproponer na darahon ako sa sarong espesyalista. Siya man gikan ni Dr. Dai nakalaog sa tulak an kasangkapan sa pag-atraso. "Dai ko aram kun pano ko iligtas an babaeng ini," sabi kan doktor, "sarado an pilor". An gabos na tawo na nag-agaw nin gastrokopya nagluwas sa kwarto na an mga bitis. Ako sa unat sa Flebo. An doktor nagboot sa sako nin makosog na pag-ataman sa laog nin duwang bulan. Pagbalik ko sa instrumento dai pa man giraray siya nag-agi. Saro pang mas makosog na pag-ataman sa laog nin tolong bulan.

Pakalihis nin limang bulan nagpoon nang lumaog sa pyloro an enot na pagsongko. "Milagro!" Sabi ni Dr. Hinale an tubo, dakol siang ginibong hapot tanganing masabotan kun iyan sarong mamundag o nagin dahelan nin bagay. Nagpoon akong maghibi: "Iyan siguro an magigin lana na itinao sako ni Zizi paminsan-minsan para sa mga ulod". Ipinasok kan doktor an saiyang mga kamot sa buhok: "Lalang? Asin

buhay ka pa!". Padagos an pag-ataman paminsan-minsan, inotro ko an gastroskopiya.

Salamat ki Dr.

Kan may nag-apod saiya sa balkon, kinapotan an tiyaon an payo na nagbirik sainda. Dangan sinadol ninda sia na magkua nin sarong baso nin pag-ayuno Ferrokinio. Nakumbinsir niya an saiyang agom na bakalon siya asin sa aga tinawan niya ako nin baso.

Sa harong na iyan, orog pa, naghade man an superstisyon. An tiyo pirming may kulog nin payo para sa arak na ipinadara niya, alagad susog saiya an kawsa iyo an maraot na mata nin saro. An agom na babae iyo an mag-award kaini: nagkua siya nin plato na may tubig, nagbubo nin asin asin sarong turo nin lana dangan nagpoon siya sa pagkulog kan payo: - Oglu Biridittu, Oglu Santisimu, tras na harong asin Schachiausuu, Oglu Biridito Fathorti Fathtori asin Scaccica Stim Mammucca... (Mapalad na Lana, Banal na Lana Isulod an harong na ini asin pinapadalagan ining maraot na mata, binendisyonan na lana an naging makusog asin hinahabol an demonyong ini...).

An binendisyonan na mantsang lana na ini, na naglalakop, hinale, segun sa saindang pagtubod, an maraot na mata. Dai nahaloy pakatapos kan tubig na iyan nawiwilihan kan apat na kanto kan kuarto asin an kolog nin payo nag-agi sa saiya.

Tanganing mabolong an mga lugad sa lana, an mga lambat konektado, asin sarong pidaso nin karne tanganing makagibo nin sabaw. An makatatakot na timpla na iyan, para sa sainda, dai masasala! Pagkaaga tinawan ninda ako nin sarong baso nin tubig kaiba si Magnesia. Pakalihis nin kadikit na panahon an gabos na nagtatakig kaipuhan kong magluwas sa lipot tanganing makatalingkas. Kan ako magrahay pinadara ko na ako sa sarong babae na nagtutugtog nin mahika: may hilo na sinukol

niya ako sa payo sagkod sa bitis asin sa parehong mga takyag na pahalang. Kulang an sarong pidaso, pig-wark niya an saiyang kagadanan para sa taon na idto.

Maski sa dalan ninda an mga tiyo may pagtubod sa Dios, sa mga banal, sa Madonna. Taon-taon kan Setyembre 8, nagbabaklay sinda pasiring sa Tindari, sa santuaryo na nakadusay sa itom na Madonna na harayo sa nasyon mga kwarantang kilometro. Poon na sa edad na singko kinaipuhan kong gibohon an pagpenitensya na iyan.

Sa okasyon kan mga peregrinasyon sa Santuario kan Tindari kan aldaw bago kaini, an mga tiyaon an naggibo kan mga tag (slipper) nin mga trapo. An tiyo sa katunayan nag-ayam asin nagdara sa harong nin saro o duwang layas na kuneho tanganing lutuon. Tanganing magkaigwa nin marahay na impresyon, inandam man kan tiyaon an pinalamanan na mga aubrehen. Nagsalming siya asin lininig an saiyang lalawgon nin sarong pidaso. Dangan an kanta na "kun saen si Zazà uso" an uso na nasayanan kong apodon siyang "Zizi".

Nagpoon kami para sa Tindari mga alas onse nin banggi tanganing makaabot sa pagsirang. Pagal asin pagal para sa sakong pagkaluya dakol na beses akong naghapot nin dikit na preskong tubig, alagad dai ninda ini binakal sa mga tindahan arog kan gabos na iba pang pagal na tawo: sinda sana an nag-iikog sa burabod na namumugtak sa simbahan na kun saen an mainit na tubig na nag-abot sa Mainit na tubig na dai Siya nag-ambag. sa pagpagaan sa arsura. Segun sa tradisyon, nagbakal an mga sibulyas, pisog asin de-lata, dangan nag-adto sa misa, namibi sa Madinuzzza asin sa luwasan nakilala mi an mga kababaryo asin an sakong mga paryentes na ama. Sa udto kami nagduman tanganing magkakan sa irarom kan mga kahoy na olibo kan palibot. Sayang ta pagal na akong marahay, kan aldaw na idto sa katunayan igwa nin pirmeng pag-apektibo sa kakanon tanganing magkaigwa nin marahay na impresyon sa atubangan nin mga katood. An pangudtohan may kalabot na sarong ligaw na kuneho na luto sa oven, na an tiyo dai malilikayan na mag-agom

na banggi bago sia magduman tanganing mag-ayam, mag-aubre asin palaman na sili, ubas asin mga biskwit na gibo sa harong. An pagpuli sa harong nagkua nin paagi: an mga kariton na ginuyod nin kabayo o kabayo. Nagmamasid ako, nagdemitir na sa paglakaw pabalik. Kun igwa sana nin tiyo kaya kong mag-bare, kun dai, kulog sinda.

Ikalimang kapitulo - An mga kuwago.



Siring man sa subject kan relihiyon, an pagigin tiyo ko nairehistro sa sarong konfrateridad, igwa sinda kan obligasyon na magkumpisal asin makipag-ulay sa palma kan Domingo sa simbahan kan San Gingoo. An seremonya nangyari alas singko nin aga, an padi enot na nagkumpisal kan gabos na lalaki sa sarong kapilya, dangan nagpoon siya pasiring sa pagkumpisal para sa mga babae.

Kan dutaan niya an saiyang tiyaon, na nagsusulot nin dakulang itom na panyo, isinusulot niya an gubing harani sa rehas tanganing takpan an saiyang sadiri sagkod sa mapupuwede: garo baga dapat niyang gibohon an paghangos nin kasiributan. Nag-ako siya dangan: "Ngonyan nasa saindo na - sabi niya sako. Dawa gusto kong magkumpisal sa laog kan taon dai ko kaya. Pig-olog-olog ako kan tiyaon: - Dai mo kaipuhan na pag-olog-ologon an Kagurangnan, sapat sa sarong beses sa sarong taon, ta kun dai, dai ka maninigo na magkua kan host ta pwede ka man magkasala sa saimong mga mata -.

Sa pag-abot sa siyam na Santa Misa, Komunyon asin tulos sa harong. Arog kan dati, nagtatanyog an tiyo sa daing kamanungdanan na mga rason, nag-abot saiya an nerbyosong ubo. Nangyari an mga eksenang dai mailaladawan: kun kan aldaw na iyan kaipuhan na kaipuhan an saro sa sarong dahelan, dai iyan puedeng maglaway, ta kun dai an Kagurangnan iinapon hale sa ngoso. Kun sa disgrasya nangyari ini, kinua niya an takop kan pitsel, laway sa laog asin pighorop-horop an likido na may tubig asin asukar. Para sa Semana Santa, nagdanay kami sa baryo dawa banggi na

tanganing mag-atender sa mga sermon sa banggi na kapot kan monghe. Kun Huwebes an mga salampati inandam, sarong biskwit na pasta sa laen-laen na porma na may pinabukal na matagas na itlog na may tubig asin anel, nakakalason na sangkap na sangkap. Kan aga sa aga, dinalaw ni Digiunii an gabos na sinasamnohan na iglesya nin mga trigo, dangan an tolong dahon nin nefella (doot na panbolong na may grabeng pahamot) nahalon) na naggagarantiya sa ikararahay sa bilog na taon.

Sa aldaw kaipuhan niyang magtrabaho tanganing dai makulgan an ipinako sa krus na si Jesus, kun lutuon niya an dagom, kun mahiling niya an saiyang sadiri duman an peligro na makulgan an hawak, asin iba pa. Para sa aldaw na idto an ano man na pinagsararo ko, dai ko man lamang kinua an mga bariles, ta kun dai si Jesus naghibi. Sa onse kan Sabado yaon an Misa nin Katoninongan asin Pagkabuhay-liwat. An gabos na aki nagdara kan mga salampati na mag-ako kan bendisyon kan padi dangan kakanon iyan. Dai ko pa noarin man nakua an satispaksion na iyan huli ta kinaipuhan kong itago an sakong salampati na may duwang itlog para sa pagbiahe sa eskuelahan na organisado kan Martes pakatapos kan Semana Santa. Kinaipuhan kong ialok iyan sa maestro. Kan aldaw nin Pasko nin Pagkabuhay binakal ninda ako nin eroplano nin tunay na pasta, an pinakasadit na dai maggastos. Sobra an tiyo na magliwanag kan saiyang sapatos sa aso kan kawali na nagporma sa kalayo. Kun aram kan tiyaon na natapos an sarong trabaho asin binayadan ninda ini, pigrekomendar niya sako: - hapoton an tiyo kun siya an nagdara kan kwarta -.

Siya asin kami kaipuhan na haros mamotan siya na garo duwang oripon sagkod na siya mahiro asin tinawan siya nin sampulong kulungan asin lima sa sako. Dai ini kayang gastosan kan sakong kwarta ta para sa mga ini para sa alkansiya. Sarong beses na sinabi ko sa tiyaon gusto kong mag-aling kan lote. Nag-uyon siya ta naglalaom siyang manggana. An sakuya sarong kaputikan. Sa totoo lang, namatian ko man na nadadanyaran an paggubing kumpara sa mga kairiba ko: may mga palda sinda, pero habo ninda si tiya asin napiritan akong magdara nin bilog na bado. An gabos nagsusulot nin mga medyas na tuhod nin puting gapas, kayumanggi o asul,

kaipuhan kong mag-areglo sa mga medyas na ginibo kan saiyang kahel, tint na mas hababa an gastos kisa sa iba. Dinara ko sinda sa ibabaw kan tuhod na sinuportaran nin sarong pagkamapag-ayon, alagad an pinakadakulang problema iyo na, mayo nin bitis, nakaabot sinda sa buolbuol. Nagkua ako nin sarong padis nin halipot na medyas sa ibabaw na may aspekto. Igo na an sakong pag-enkanya asin kinaipuhan ko man na ilaen an sakong sadiri para sa gubing. Sa limang kaputikan na naisip kong magbakal nin magkapirang mas disentang medyas na isulot ko kuta sa aga bago maglaog sa klase. Kan aldaw na idto sarado an tindahan. Dai ako makapuli na dara an kwarta ta nakua na kuta sinda kan tiyaon. Naisip kong itago sinda sa irarom nin sarong gapo sa agihan kan mula. Kun banggi nag-uuran asin huli sa papel sinda biyong nawara, mantang narealisar ko kan sunod na aga kan ako magduman tanganing mabawi sinda.

Kinseng aldaw sinda asin hinapot ako kan tiya kun nanggana ako sa lote. Bako man akong sinsero asin nagsimbag ako nin iyo. Dai nanggad nag-abot an kuwartang iyan. Kan Biyernes Santo, sa panahon kan pagprusisyon bilang pag-onra sa Madonna Addyorata, nagsabatan an maestro kan saiyang mga paliwanag. Namatay ako sa kasupgan. Siyempre dai siya nakakaaram kan gabos, kaya nagkua ako nin duwang tampal sa tiyaon sa irarom kan saiyang grabeng paghiling. Sa eskuelahan pirme akong gikan sa boot, alagad maluya an resulta. Mayo man nin nakakasabot sako asin pirmi akong pigpapauswag huli sa mga rekomendasyon, kaya toninong an sakong ina na pirmi ninda akong pinapa-adal. Ayos lang ako sa pusa, sagkod na sarong aldaw an hubog na tiyo nagbalik hale sa banwaan dara an trigo asin an hayop nagkua nin sarong pidaso na pakakanon. An pagkua nin musket na winalat kan mga soldados ginadan sia sa bukas na bukid. Para sako dakulang pagbasol idto.

Kan panahon kan pagginik ako nagduman tanganing kapotan an mga tipasi nin trigo asin sebada na natatada sa edad kan mga kataed, ilinaog ko sinda sa sarong bag asin dinara sa gilingan sa salog ni Gng. Dangan dinara ko an harina sa Novara sa pinsan kan ina na, para sa sarong trabaho, na balo na may duwang sadit na aki, sa

aga nagduman siya tanganing maggibo nin kahoy sa kakahuyan asin nag-on sa horno tanganing andamon an tinapay para sa mga. na nagdara kan saiyang harina na nagkukua nin kadikit na kwarta asin dikit na tinapay para sa mga aki.

Kan Setyembre kan an mga higos hinog na nagsakat ako sa mga tinanom asin naglataw giraray an mga masiram na prutas sa paagi nin pagdeposito kaini sa mga basket nin tubo na nakasabit sa sarong kawit sa mga sanga. An mga higos pinutol asin pinabayaan na magmara sa saldang sa sarong kandika. Pakalihis nin pirang aldaw sinda nagin mara. An mga pinadusahan sa darakulang basket nagkakakan sa tiglipot. Sa magayon na mga panahon na iyan, si Gng. Parati akong nagduduman tanganing hanapon iyan. Siya an ina kan kadakol na aki. An saro sa sinda, Carmelo, epileptikal. Paminsan-minsan dai na iyan nakua. An nahahadit na mama hahanapon siya asin halos ma-enjoy ko na ako kaiba niya.

Kan mag-atender ako sa ikalimang grado, naghagad na an maestra na patanidan an mga magurang na magdadara sa samo sa sinehan tanganing helingon an pelikula na "An sadit na Alpene". An mga tiyo: "Ika an mahiling na dai maduman an mga basura na iyan". Nadangog na kan pamangkin kan padi sa atubangan: "Kaipuhan mong ipadara siya, dai ko man lang siya nahiling". Dangan nagbalyo sinda asin nakaduman ako.

Sarong pakete an nag-abot hale sa ina na may mga kendi. Dinara ko na an nagkapira sa sinda sa eskuelahan. Panahon idto nin tiggutom asin kulang man an mga kendi. An tugang na babae kan sakong maestro nagtokdo nin ikaapat mantang ikalima ako. Hinagad niya sa mga kendi an mas pobreng daraga kisa sako na may helang asin binayaan ko sinda gabos.

Kan 1945 an sakong ama nagbalik sa Domodosla. Naheling ko giraray sia kan Abril 1946 asin kaiba nia an sakong ina na naghahalat nin aki.

Pag-ubos nin mga sampulong maogmang aldaw kaiba an sakong mga magurang. Parate akong nagduduman tanganing hanapon an mga lolo asin lola asin tiyo, kaya

nagkakan ako sa gusto ko asin nag-inom nin dakol na pagheling sa lola na nagpabakal sa sainda. Sa katapustapusi gusto akong iiba kan sakong ina sa itaas na Italia, alagad an tiyaon pirmeng putik asin makasadiri, nakombensir nia sia na bayaan ako sa saiya. Nag-atendir ako sa ikalimang grado, na pirming may kadapisilan na tinawan kan sakong pagkaluya. An bareta kan pagkamundag kan sadit na tugang nag-abot kan mga aldaw. Gabos maogma, pero pasensya na sa parehong oras naghibi ako na may kaogmahan asin kulog. Tibaad sa rason na ini pigpapauswag ako kan maestra dawa dai man nagbuka an nguso sa mga eksaminasyon. Kan taon na idto an nasyon nagbugtak nin sarong kabtang nin dyimnasium asin haros gabos na kairiba ko nag-andam para sa mga eksaminasyon sa pag-admit tanganing makua iyan. Para sako mayo nin mga posibilidad: an mga tiyo nakumbinsir na an mga kuwago sana an nag-atender sa klaseng iyan nin eskwelahan. Sa katunayan, pakatapos na matapos an gymnasium, an saro dangan kinaipuhan na magduman sa Messina para sa maestro. Kaipuhan na isipon kan sakong mga magurang na ipadara an kuarta para sa mga libro, dai kutana sinda nin gastos. Sige an paghibi ko ta gusto kong ipadagos an pag-adal. Dangan inalok ninda ako nin oportunidad na magpalista sa propesyonal na duwang taon na peryodo, sarong maluyang marhay na klase nin eskuelahan sa tahaw na naglawig nin duwang taon. Nagduman an pinakadukha, sa ano man na paagi inako ko. Paglakaw-lakaw pabalik-balik, aga asin hapon ako nag-atender sa kurso. Nagkakahalo-halo an eskwelahan: an pinaka-maribok na mga lalaki nag-itaas kan saindang mga kamot sa direktor na nagtutukdo nin matematika, lininaw man ini sa mga propesor sa Italiano asin Pranses. Para sa mga daraga, apektado an mga trabaho sa harong asin mga nosyon nin graria para sa mga lalaki. An totoo, mayo nin nanodan. An sakong ganansia marahay na magin masupog asin may dakulang kapahaan na makanood.

Bago matapos an taon nin pag-eskuela, inandam na kami kan mga maestro para sa sarong teatro nin pagkamoot. Kinaipuhan kong gumibo nin itsura na nakagubing nin pag-usisa. May koppola an tiyo, kulang an halipot na short. Kan sabihon ko sa

saiyang tiyaon siya nagkurahaw: "Ika nag-uulok tanganing ibugtak an Cauzi". Dai pa ako nawaran nin isip: nagduman ako sa agom ni Barbieri Liezza tanganing hagadon an sapatos kan saiyang aki sa pautang. Kaya kan banggi kan pag-awit ako naggubing nin pag-usisa, sa pag-oltanan nin dakol na palakpakan asin pagkadesesperar kan mga tiyo, na para sa okasyon yaon sa mga nagdadangog.

Sayang dawa kan duwang taon na idto nag-agi asin natapos ko an eskwelahan sagkod pa man na nag-iisip na ako dai aram arog asin labi pa kisa kaidto.

An Kapitulo Sesto - Vossia nagpapatawad sako.

(An liwanag kan mga bituon).



Dose anyos ako kan kan Agosto kan Agosto nag-abot si mama ko kaiba an papa asin sadit na tugang na lalaki na nahiling ko sa enot na pagkakataon. An paghiling sa saiyang sadit na lalawgon nakapaugma sako asin nagigirumduman ko an aldaw na idto arog kan saro sa pinakamagayon sa sakong buhay. Determinado an sakong mga magurang na iiba sinda tanganing ibalik ako sa eskwelahan, alagad an tiyaon para sa ika-19 na beses ililipat sinda sa ideya: papadarahan niya ako na magin sarong paratahi na may paglaom na makanood nin marahay an komersyo. Asin kaya nangyari, laban sa sakong kabotan. Naghali an sakong mga magurang asin nagdanay ako sa Sicily na garo idiot. Poon kaidto mayo na akong katoninongan asin pirme akong naghihibi nin hilom. Sinabi kan mga tiyo na an sakuya siguradong dai ako mamomoot sako arog ninda, na nagpadakula sako na garo sarong aking babae (an sarong aking babae siertong makakapasar sa sakong parehong mga kolog). An tiyaon sarong aldaw hale sa pinakamarahay na paratahi sa nasyon, kun saen nakanuod man an sakong ina, na hapoton ako kun ako an nag-hire sako. An paratahi nagsimbag na igwa na siyang walong daragita asin dai na kayang dagdagan an bilang. An aldaw pagkatapos na an saiyang tiyaon nagdara kan saiyang mga itlog tanganing kumbinsiron siya asin iyan nagsabi saiya: - ako nagrerepaso sa laog nin sarong bulan, an saro sa mga aprentis tibaad maghali pasiring sa Turin asin sarong

lugar para sa saimong sobrino nagdadanay na libre -. Sa oras, pakalihis nin sarong bulan pinadara ako kan sakong tiyaon sa laboratoryo. An daraga, na dai naglampas sa sarong metro may kabangang langkaw, nag-ako sako: - Sige, kukuanon taka ta masakit, mas gusto mo na magdigdi ka sako, imbes na yaon ka sa bukid kaiba an tiyaon mo -. Dai siya sala sa pag-isip nin siring. Kan sunod na aldaw sa alas otso nagpamidbid ako. "An laboratoryo minapoon na mag-kantot," an sabi niya - dangan ika an mag-i-lave sa salog -. Nagpoon nang maamoy ako kan istorya. Nagpoon akong maglinig siring sa kakayahan ko. Sadit pa ako sa langkaw, dose anyos ako, pero nagpahiling ako nin walo.

Dai ko tataong maghugas kan salog: sa kabukidan gapo ini asin sa baryo, kun saen yaon an mga baldosa, an tiyaon dai naggad ini hinubaan tanganing dai sinda maubos. Nagprobar akong gibohon an sakong makakaya, alagad an paratahi an nagtao sako kan asno huli ta dai ako naghugas nin marahay. Alas nuebe sinda nag-abot an mga trabahador asin nagpoon na magkaigwa nin interes sa bagong kawsa (aki). Gabos sinda nagmamasid sako sa aire nin pagkaherak. Namatian ko an saindang mga diskurso asin nahulog ako sa mga panganoron na dai aram an mga mahalagang bagay sa buhay. Paminsan-minsan tinatawan ninda ako nin pirang trabaho bilang sarong paratahi, mga bagay na dai ko naoogmang gibohon, na pirmeng dai nasusupog huli sa dai ko pag-adal. Igwa nin positibong lado kan aldaw: sa udto na dai na kaipuhan na magbalik sa kabukidan na toninong akong nagkakan sa harong, nagpalakop ako nin sarong napkin sa lamesa, igwa ako kan baso, kan bote nin tubig asin sarong plato. Sa halipot na pagtaram, tanganing magkakan nin sarong pidaso nin matagas na tinapay asin keso nagprobar akong magtilaw nin lamesa arog kan gabos na ordinaryong tawo. Pagkatapos kan pangudtohan nagduman ako sa sarong kataed na siyam na taon an mas matua sako asin mas may tahi. Nagtabang siya sa pagmuklat kan sakong mga mata sa atubangan kan sakong pagka-naive. An ina nag-istar kaiba nia, sarong tugang na babae na may elepanteng mga bitis asin saro pang maluya an hawak.

Kun beses inaagda ninda ako na magkua nin sarong plato nin sabaw. Hinagad sa sako kan paratahi na tabangan siang gumibo nin sarong burda nin pagtahi nin krus sa mga gubing nin aki. Sarong beses nagkaigwa ako nin krisis sa kamondoan asin binayaan an trabaho sa kabanga. Sa saro pang panahon kinua ko an abo kan mas brazud asin itinanom ko iyan sa gilid kan hagyanan. Sinda nagsabi: “Siisay si Eva na nagsisingkog? Ce Pigliio u morbo? Sa katapustapusi nasabotan ninda ako asin patawadon ako.

Kun beses minatukad ako hale sa mga madre kan ampunan nin mga Antonian tanganing mag-aling-aling sa mga ilo. Medyo naiimon ko sinda ta nabuhay sinda sa saindang mga aldaw sa pagkasunod-sunod. Sinda nagkakan na an lamesa pirmeng nakatalaan, dangan nagtutugtog asin sa katapustapusi sa establisadong mga panahon idinusay ninda an saindang sadiri sa debosyon nin Dios na namimibi. Naisip ko: - swerte, mayo na sindang mga magurang asin alagad maray an saindang buhay sa mga madre, mantang igwa akong mga magurang alagad napipiritan akong mabuhay kaiba an mga osong ini nin mga tiyo -. Dai ninda aram, tanganing malikayan an kasunod na nakakasupog na pag-usisa, paminsanminsang nagduduman ako tanganing maghanap nin tiyaon na ama na nag-iistar sa baryo. Hinagad ko sa saiya an kuarta na magpadara nin surat sa Gentori, na nakikimaherak na iiba ako ninda.

Kan Nobyembre kada taon dinadara ninda ako sa Sant’Ugo Fair na nangyari sa Piano Vig. Sa lokasyon na ini an mga lolo asin lola na ama nin ama nagbugtak nin sarong canopy kun saen sinda nag-aandam nin karne asin inihaw na mga isaw na nagpapabakal nin marahay na baso nin arak. Para sako sarong pagkakataon na makaibanan an mga paryentes kan ama, mag-enjoy nin marahay na karne asin mag-inom nin mga kolor na mga paghiling, hilingon an mga tindahan na may benta nin mga para-ilaw, parol, mga kaldero nin crock, ikaapat asin bumbayli.

Kan sunod na aldaw paduman pa kami sa Badia Vechia para sa kapistahan kan Sant’ugo, misa, sadit na prusisyon asin pagkatapos sa tindahan kan mga lolo asin

lola na nag-alok sako nin isaw, tinapay asin naghihiling, ini tinapik nin sarong bote na may sarong bote na may. bola sa sulod.

Sarong beses bago pa an Pasko nagduman kami sa Messina sa laog nin 3 aldaw. Nagturog kami hali sa sarong paryente. Medyo bakong maogma siya sako: sinabihan niya an mga tiyo na hinabon an mga itlog sa sarong paraoma hale sa merkado. Nanodan ko na an katekismo na dai dapat kawaton. Kaiba an aking babae sa banggi nagduman kami sa sarong ginoo na nagtogdok nin mga pigurin. An mga tiyo na matinao na nagpatunay na nagtao sa sako nin kadikit na kuarta tanganing bakalon sinda. Sa linahidan na lamesa sa Castinga nakapagtogdok ako nin sarong eksena nin pagkamundag. Sa mga sanga nin asparagus asin nagkapirang busog nin gapas nagporma ako nin sarong kubo. Kan banggi naogma ako sa atmospera nin duwang ilaw na ginibo na may mga walnut shell na nabasa sa lana asin sarong pidaso nin higot sa kataed kan Aki na si Jesus. Dawa an tiyo na si Michele nag-apresyar sa ideya asin gustong balosan ako: "Ntoia, pigtutulod niya an duwang igos kan India", asin an tiyaon nagduman tanganing darahon sinda sa irarom kan saindang higdaan kun saen sinda napreserbar.

Kan ako nagpundo sa pagturog sa Novara na solo, sa panahon kan Pasko Novena nag-iba ako sa sakong kataed na Antoeetta sa function na ginibo alas 5 nin aga sa Simbahan kan Annunzia. Sa ibaba kan simbahan an sakristo nagtao kan mga bayad na tukawan. Kinua mi sinda sa harong. Pagbalik mi nagbisita kami sa Carolina, an paralaba kan inhenyero, sa trabaho na sa aga amay pa sa mga nasa ibaba. Kan panahon na idto nagduman na siya tanganing magdrowing kan tubig sa burabod kan San Frances na may dakulang ikaapat, tanganing panoon an tangke na gibo sa kahoy. Sabi niya: "Caùsi, halaton mo digdi, hilingon ko kun an mga ginoo nag-abante nin nagkapirang biskwit kasubanggi, siring man an pamahaw". Haros dai na siya nagbalik na daing laog -kamot. Inimbitaran ko si Antoeetta na magsakat asin mag-on kan mas mataba. Kan si Carolina mayo nang nakuang makakakan nagduman ako sa kusina tanganing magkua nin sarong pidaso nin matagas na

tinapay asin sarong baso nin tubig hale sa "bummbael". Hanggang sa 8 nagpundo kami para mag-inom nin mga sentro nin dugos, dangan nagpaaram kami: nagduman ako sa laboratoryo, si Antoeetta sa saiyang harong tanganing tabangan an ina na an solamenteng aking babae na may 8 tugang na lalaki.

Sa Novara lang nakamati ako nin banwaan. Kan ako magduman tanganing hanapon si lolo Turi ako naglinig kan baso asin tinawan niya ako nin "sa Sna" (an tip). Nagduman ako tanganing bakalon an palit kan kuko. Binakal ko man an solvent tanganing mahale ini kan mamatean ko na masusumpongan ko an mga tiyo. Ginamit ko an pag-abuton bilang pulbos sa lalawgon. Aba: sarong aldaw binayaan ko siya sa saiyang lalawgon asin ginamit an sakong mga kasakitan, mga tampal asin mga insulto. "Saen mo nakua an kwarta para sa baboy na iyan?". Asin ako: "Dai mo nahihiling na harina ini?". Mientras tanto, an mga kataed nagbalyo na sa ibang pagtaraed. Sarong aldaw inimbitaran ninda ako na magduman sa sirko. "Mayo akong kwarta..." sabi ko. Pinautang ninda sinda sa sainda. Sa hapon na mga marinero an laboratoryo tanganing mag-ogma sa palabas: mga unggoy sa pag-ipit, mga aki sa mga kabayo, elepante, mga palo, mga bagay na dai naggad nahihiling. Sayang kinaipuhan kong makakua nin 8 lira.

Pakalihis nin pirang aldaw, mantang nagduman ako sa Castaknia, sa San Salvatore nakamidbid ko an ina nin sarong kapadis sa eskwelahan na may bag na pano nin mga gulay na binakal kan mga paraoma. Hinapot niya ako kun pwede akong magbalik sa baryo (para sa mentalidad kan panahon na idto nagprobar siyang mag-supog na magduman sa plasa dara an bag!). Nag-oyon ako, na nag-iisip na magtipon nin nagkapiurang kuarta sa tip. Sayang, nag-arang siya sa saiyang harong, binabalosan niya ako nin apat na mani na Amerikano. Dai ako nawawaran nin isip. Nakakuha ako nin lira sa paagi nin pagpabakal nin sentro sa sarong pantatinang babae. Nagtugdok ako nin karton na pinocch na may mga bitis asin mga braso na naghihiro nin sarong higot. May mga aki na binakal sinda nin pirang sentimos. Saro pang ideya: antipara para sa mga pobreng aki. Naghahanap ako nin malinaw na

makolor na mga kendi nin mga kendi sa atubangan kan mga bar. Sa asukar na papel putolon ko an bayanan asin puede kong mabawi an ibang sentimo. Pakalihis nin duwang bulan nahimo kong ibalik an 8 lira.

An lolo sa ibong kan gurang nang edad, an hika asin an hernia na dara niya poon pa kan edad na singko anyos, hiningoa niyang madisturbo an saiyang sadiri sa bukid, ta haros dai man lamang siya dinalaw kan saiyang aking babae. An duwang bulan sa tig-init maray sana kan mag-abot an aking babae -sa -Balaw na hale sa Messina: naghugas ini sa lino asin nag-sober an harong tanganing linigon ini sa gabos na natipon sa laog kan taon.

Kan namidbid mi ini sinabi niya sako: - Makasosopog an tiyaon mo, dai ka makapatios sa sarong pobreng gurang sa sustento -. Sa banggi nagduman ako sa pagreport, alagad an tiyaon nagtuyaw sa tugang na babae -in: - sarong banwaan ini, pwedeng mag-isip para sa sadiri niya kun ano an gusto niya -. Asin ako nagsimbag: "Tama siya, nahiling ko an paglinig na saiyang ginigibo: naghugas pa ngani siya kaiba an asido an urinyario asin nagbalik na makintab". Sa puntong ini nagtao ini sako nin sarong tampal huli sa mga bagay na ini dai na kaipuhan na magtaram asin ako sarong maraot.

Sarong aldaw tinawan ako kan lolo nin kwarta asin nagbakal ako nin sarong songbook na pigtataram kan mga daraga kan laboratoryo. Sa laog nin pirang panahon nakaya kong itago ini, alagad sarong banggi mayo akong panahon asin an tiyo nag-atang nin paglanghad: - dawa ining mga maraot na baboy, ngonyan kamo nagigin domemering -. Sa mga tataramon na idto inagaw ko siya sa lalawgon bago niya ini ginibo. Sa atubangan kan sakong pagrebelde dai na niya kami nahiling, hiniro niya an sinturon kan pantalon asin nagpoon na maghampak sako nin madahas. Mga trese anyos ako asin ini sana an panahon na sinabi niya sa saiyang agom: - aram ko na an sarong ginang para sa itaas na Italia nagpopoon, kaiba an saimong pamangkin sa nasyon asin ipadara ini kaiba niya sa saiyang mga magurang

- Sa oras na idto nakamate ako nin kaogmahan, nalingawan ko man an mga kolog kan mga bariles na kinua ko, dangan nagduman ako tanganing magtukaw sa kapatagan nin pag-omaw. Nagpoon na magbaba an kadikloman, naisip ko, mantang an mga anino kan banggi naglusot sa mga sanga kan mga kahoy asin sarong dikit na malipot na doros an nag-abot sa salog.

Nagsandig ako sa sarong walnut asin natorog na naghihiling sa mga panganoron. Dakul akong nangaturugan, kadakol na makolor na pangaturugan. Sarong magaan na duros an nag-alog sa sakong lalawgon. Binuksan ko an sakong mga mata asin kakaiba an pagkamoot ko sa lugar na idto na pirme kong ikinakaongis asin narealisar ko sa kaenot-enote na may pagngalas na naiilawan sana kan liwanag kan mga bitoon. Pinabayaan ko an sadiri ko na magduman sa estadong ini nin pag-abandonar, nangaturugan giraray ako. An kaogmahan na garo sarong mysteryosong pluwido naglaog sa turo kan sakong sadit na pagkatawo. Bako akong mahamis na aki. Nakurunot an sakong mga bitis, huli ta naglakaw sinda sa matarom na mga gaho kan sapa, alagad an bilog kong hawak, asin dawa an kalag, sanay na ngonyan sa pag-ulog-ulog sa gabos na tibaad garo baga mahamis asin malumhok. Pero inaako ko na an halipot na pagtorog na idto kan bangging idto makangangalas asin dai ko na iyan nakua giraray. Siguro kaya ko pa man giraray nagigirumduman. Biglang may kamot na nagbugtak kan saiyang sadiri sa sakong abaga, nag-abot si tiyaon na si Antonia asin sa sadiri niyang paagi, biglang pig-snap niya ako: "Magpuli kita. Pag-abot ta, hahadukan mo an kamot sa saiyang tiyo asin sinasabi mo saiya - Pinapatawad ako ni Vossia. -". Asin iyo man nanggad.

Kan bangging idto nagbalik ako gabos na nagtatakig, kun banggi dai ako nakatorog asin nakalaog sa sarong mahiwas na paghalat kan aldaw na idto. Kun ako nag-isol sa sakong pagtorog na dai ko narerealisar an sakong sadiri, biglang nagtradusir na para sa sarong pag-apod o para sa sarong pag-isip-isip, na naghahagad sa sako nin nakakaalarma asin masakit asin dai ako tinawan nin kahoy. Ginamit ko an natatadang panahon na may bukas na mga mata na nag-uusisa sa

mga halimaw na an kadikloman kan banggi nag-agaw sa mga lanob asin, na mayo nin kusog na maggibo nin ano man, ako naghibi asin naghibi. Alagad bako man ining mamundong paghibi, iba man an dai ko namamansayan. Kan sunod na aldaw dai ako nagduman sa laboratoryo ta an hawak ko garo geograpikong papel, kaya kadakol an pano nin mga lugas. Nagbalik sana ako pakalihis nin sarong semana kan an mga karatula nagpoon na mag-ubos nin kolor.

Settimo sa Kapitulo - Emilia.



Kan Domingong hapon nagduman ako sa ampunan kaiba an nagkapirang amigo: sarong madre an nagpaliwanag kan Ebanghelyo sa sarong magayon na porma na may nagkapirang may kinaaraman na mga joke. Kanigoan na kagayagayahan na gamiton an oras na iyan sa kagayagayahan. Sarong aldaw sinabi niya samuya na maabot an obispo sa Mesina sa Oktubre para sa mga kumpirmasyon.

- Itaas mo an kamot mo na gusto ining sakramento kaya ipaabot ko ini sa aripora Salvatore Abbadesa.- Dai ko aram kun ano an gigibohon ko na masupog na itinaas ko an sakong kamot. Pakalihis nin pirang aldaw sinabi ko iyan ki Zizi. Nasusupog siya: kaipuhan mong maghanap nin madrina. An aking babae kan kartero na si Miss Rina, sarong hoben na maestro. Paano ta siya mahahapot? Kan sunod na aldaw nagduman kami sa saiyang harong asin nag-uyon siya. Kan Oktubre 9, 1948 kan hapon nag-iba ako sa sakong mga amigo sa Simbahan Matrix tanganing magkumpisal. Kan suminunod na aldaw nagduman ako sa harong kan madrina kan aga, na nagtao sako nin pulseras nin hinabol na ati na may mga puso. Nagpoon akong mag-ogma. Sa edad na 11 nagsimba kami. Nag-abot an obispo asin nagpoon na magselebrar kan Santa Misa. Sa agwat kami nag-alinya sa sentral nave asin sarosaro mi kaming kinumpirmar. Pagkatapos kan misa, an mga tiyo dai nag-alok dawa nin sarong kape na madrina. Sinabat sana ninda ini sa paagi nin pag-apod saiya na simpleng "kommare".

Nagigirumdoman ko na kan ako aki pa kan magpuli kami hale sa Casstrangia bago mag-abot sa baryo igwa nin kapilya na idinusay sa Paraligtas. Nagpundo nin kadikit an zizì asin makusog na nagsabi "oh ina, oh ina...". Huna ko sarong pamibi idto. Kan ako naggugurang na nasabotan ko na imbes inapod niya an saiyang nagadan na ina, na an sementeryo yaon sa itaas sana kan kapilya. Dai pa ako noarin man nagbisita sa sementeryo huli ta si Zizì dai man lamang nagduman para sa kapiestahan kan mga santo. Aram ko na sa okasyon na idto an mga tawo nagbakal kan mga burak sa Miss Signorino sa sarong lugar na inaapod na "Fussadello" asin halos nasa prusisyon sinda nagduman sa pag-adorno sa lulubngan kan saindang mga mahal sa buhay. Sarong beses na nagproponer ako sa Zizì: "Taano ta dai man kita magduman tanganing bisitahon an lolobngan kan saimong ina?".

Nagsimbag siya na masusupog siya. - Daing serbi an pag-apod nin "mga ina - mga ina" kun habo mong darahon sinda dawa sarong burak. - Sa mga tataramon na ini haros maghiro. Nagduman kami sa Fussadello para magbakal nin mga krisanhey. Sa aldaw kan mga santo nagduman ako sa pag-apod ki lolo Turi tanganing gibohon kitang mag-iba sa lolobngan kan "Ina", para sako sarong rosas na lola. An lolobngan na iyan kinaipuhan na itogdok giraray sia kasuarin pa sana huli ta kan panahon nin guerra an solamenteng bomba nahulog sa sementeryo.

Dawa pa ako mag-orgulyo na nakadaog ako nin ibang laban, an sakong mga kaisipan nagduman sa sakong mga magurang aldaw asin banggi. Hiningowa kong idisturbo an sakong sadiri kan ako nasa laboratoryo. Nagpoon akong magtilaw tanganing magtahi: Inandam ko an mga ovas para sa mga strap, na pighuhuyop ko an bakal nin uling. Kan mainit an bakal, an darakulang daragita nag-unat kan mga pidaso tanganing mag-impake kan mga gubing. Tanganing mapagdanay na panahon ini ginamit ini tanganing ilaag sa gilid kan piombinni na tinahi sa pag-ultanan kan duwang fetticio. Nagduman ako tanganing bakalon sinda sa sakong padrino na nagpabakal nin materyal na riple. Mga tuldok sinda na kaipuhan kong patagon sa martilyo. Minsan pinapatag ko man an sakong mga muro... Mientrastanto si Gng.

Harayo ako sa pagtukaw pero may inataman ako na may masabutan an sakong talinga sa mga leksyon. Sarong beses na sinabi kan mga tiyo na maduman kami sa Fantina tanganing hanapon an "komare" asin an "kita", idtong mga pag-abot ninda sa Novara para sa mga mahalagang komisyon nakikipag-ulay samuya. Sarong beses na hinapot kan Corare si Zizi "Pirang taon ka na?" Asin zizi: - mahihiling ko an mga mata, madre ako aram ko - (namimiss ko an tanawon, dai ko na nagigirumduman).

Sa poro ni lolo Turi ako nagduman tanganing magbakal nin sarong pidaso nin berdeng tela, tanganing baloon an sakong kakayahan na nagbalot ako nin sarong palda. An aldaw nin paghale para sa Fantina nag-abot (duwang oras na paglakaw). Nagbangon kami sa 4. Gusto kong sorpresahon si Zizi sa pagbugtak kan sakong palda. Haranihon na marhay iyan kaya haros dai na ako makalakaw. Kan mahiling ninda an sakong linalang nagpoon sindang magsabi: - pinadakula mi ini asin ngunyan na ini nagpopoon nang magin dakula, an owl. Pinapasupog kita kaiyan. Asin ako nagpadusa: "Ining pag-ulog-ulog, kun gusto nindo, kun dai, itatao man nindo!" Pero sa puso ko naisip ko "kun pano ako naglalakaw na may siring na mahiwas na palda...". Alagad, nakaabot kami sa saindang padudumanan. Hinapot kan komerto kun saen ako nakagibo nin siring kagayon na palda. - Sa Figi Illa - (ginibo niya) an simbag ni Zizi. - Tapos pag kaipuhan tang magtahi nin sarong bagay minadigdi kita saiya -. Sivetta orgulyo...

Minsan sa baryo may nahihiling akong mga bagay na nagpamundo sako. Si Emilia sarong bungog -mute, tibaad daing harong. Halos aroaldaw siyang nag-aagi sa tinampo na pig-iistaran ko. Kun may masabat siya, dinara niya an saiyang kamot sa saiyang nguso. Minsan an mga tawo nag-aalok saiya nin sarong pidaso nin tinapay, alagad igwa nin mga mayong pig-iiscrupo na nagtao kan saiyang mga keso na crust dangan nagtago tanganing mahiling an reaksyon: an pobreng babae nagtukaw sa tangga nin sarong pinto asin binugbog an saiyang payo sa lanob. Sarong aldaw pagduman sa tindahan para magkua nin alambre nadangog ko an makusog na boses

ni Antonio, an buta. Hale sa abbey, na yaon sa ibabaw kan nasyon, ipinai si niya na nag-abot na an mga sardinas. Sa pirang lira kan poro kan lolo na nag-abante nagduman ako sa parasira tanganing magbakal nin mag-agom na mga hektor. Sa udto pinaliwanag an kalan kan uling, pigluto ko an mga sardinas asin ilinaag ko iyan sa sarong pidaso nin asukar. Kan mahiling ko si Emilia na naggastos, itinao ko saiya. Hiniling niya sinda na may pagngalas asin nagsambit nin ngirit tanganing pasalamatan ako. Nahiling ko siyang nakatukaw sa dati nang tata, dai niya pig-ipit an saiyang payo sa lanob, alagad dinara niya an saiyang mga muro na makatakot sa saiyang nguso. Kan aldaw na idto dai ako nagkakan: kinaipuan kong linigon an kalan sa mga sulo tanganing dai masabotan an sakong mga inisyatiba sa mga tiyo.

Para sa dalan na iyan, nag-adto na an saiyang aki na si Nino, sarong may diperensia na naglakaw alagad nakipag-olay sa mga muwestra. Nagduman sinda na may darang balde tanganing magkua nin sabaw sa ambon. Sarong aldaw si Nino nagsosolo kaiba an saiyang balde, duwang aking lalaki an nag-iistar sa sakong harong asin nagdulag. Dai niya kayang guyodon an saiyang pantalon. Wala siya sa pangubos. Masusupog akong nagbaba tanganing takpan siya. Enot na beses na nahiling ko an sarong huba na lalaki. Herak man kun naaraman kan mga tiyo, sarong iskandalo sana iyan.

Sa saro sa kadakol na surat na ipinadara sa sakong mga magurang nagpahayag ako nin pagmawot sa sarong relo sa pulso. Sa pakaaram na si Gng. Basta nahiling niya ako kinugos niya ako asin tinawan nin sarong pakete na ipinadara sa paagi ko. Binuksan ko ini asin nabigla ko ini nakakua ako nin sarong kayumangging kordero na may mga kulot na arog kadakula nin muro, sarong pagmati na sombrero asin kahon na may relo. Nagtakig ako sa kaogmahan mantang an ginang nag-aareglo kaiyan sa sakong pulso. Tinawan niya ako nin sarong baso nin tubig tanganing makabalik asin magdalagan pauli. Kan sunod na aldaw kan mag-abot an mga tiyo sa Novara sinabi ninda na kun isulot ko an barahibo na iyan pinabaliw ninda ako: mayo nin siisay man sa nasyon an igwa nin siring na bagay. Ipinaabot ko man

giraray ini sa pag-orgulyo. Ibinalik ko an sakong manggas tanganing ituro an orasan sa gabos. Parati ko siyang tinatawan nin lubid, kaya sa halipot na panahon nagbulag siya. Pagduman sa Castengania may namidbid akong may edad na na nagngalas sako. Tanganing dai makagibo nin maraot na impresyon hiniling ko an dai na masusudyang bali na relo asin sinabi ko na nalingawan kong ikarga ini. - salamat u stissoso -. Sinabat ninda ako asin ipinadagos an pagbaklay.

Kun ikukumpara sa mga amigo ko sadit asin maniwang ako, gabos sinda "napauswag". Sa sarong surat hinapot kan ina si Zizi kun ako "napauswag" arog kan sakong rosas na tugang na babae. Alagad an pagtaram manongod sa mga bagay na ini sarong bawal. Dai niya pig-intindi na aram ko an gabos manungod sa buhay. Ribelle arog kan pirmi kong sinasabi saiya "bako akong 'ginang' ta ako nagdedentive". Asin siya: - Ano an masasabi mo? Pirmi mi kamong pigmamantenir. Sarong banggi nagturog ako sa Castingia asin maraot an pagmati ko. Nagpawis ako sa lipot. Sa pag-isip na idto an katapusan na namibi ako, naghibi asin nagluwas sa diklom tanganing mag-ihi nin pirang turo nin ihi. Asin sinda: "Kun magbangon ka giraray, sulotan ka!". Baka pong protehiran ako kan Madonna del Tinandari. Nagbalik ako sa higdaan sa dagami asin natorog. Kan sunod na aldaw sa laboratoryo sa Novara, mas nahiling ako ni Miss Assunuta kisa dati. Kan darahon sinda kan serbidora kada kada kape asin gatas na may mga hiwa nin toast, inalok man niya ako.

Kapitulo ikawalo - An paglupad kan mga lamok.



Sa pag-ubos nin kadakol na oras sa Novara garo baga nagbago an sakong buhay: tibaad huli ta nagduman ako tanganing maghanap nin lolong Turi asin kaiba niya maogma akong nag-chat nin daing ontok para sa bilog na mga hapon. Dakul siyang pig-istorya sako kan saiyang buhay asin kun pano kaidto dipisil an saiyang pag-eksister. Dugang pa, nagkaigwa nin oportunidad an pag-istar sa Novara I na maatenderan an mahalagang mga pangyayari sa nasyon. Orog sa gabos, an darakulang relihiyosong mga trabaho, an mga prosesyon, an mga bautismo, an mga kumpirmasyon, alagad orog sa ano pa man an mga seremonya sa kasal, nakapukaw sa sako. Dangan pigseselebrar an mga kasal sa banggi, haros pirmi akong nag-iiribahan sa pag-browse kaiba an saindang mga amigo sa simbahan kan San Nicola.

Sarong banggi may nahiling akong nobya sa luwas na nakasulot nin puting bado na may kaibang ama. Kandida arog kan niebe, garo monyika, kaya magayon! Si Carmelina an nagpakasal sa Filippo. Bilog kong pinamidbid an sadiri ko asin nangaturugan ako nin bukas na mga mata: "Siisay an nakakaaram, sarong aldaw pwede man niya akong dutaan...".

Kan mga panahon na idto igwa akong kakaibang sensasyon, igwa nin bago asin kakaiba sa aire, igwa akong mga pag-atubang. Dai ako mapamugtak asin naghalat na mangyari an sarong pambihirang pangyayari. Asin sa katunayan an pangyayari dai nag-atraso. Mga bandang udto an kartero parati minaagi. Sarong aldaw sa bulan nin Hunyo nadangog ko an saiyang matalinong boses: "Barangan, igwa nin koreo". Kinua ko an surat, hale sa... Domodoslala! Nagsurat si Nanay sa saiyang tugang na babae.

Bigla kong brown ini sagkod na haros gigisihon kaini asin nabasa ko ini, yaon an bareta na haloy ko nang pighahalat: mga 12 Setyembre an sakong ina maabot sa Sicily tanganing darahon ako tanganing darahon ako sa amihanan! Sa panahon na ini sarong daraga pa ako, an ngapit naghalat sa sako asin kinaipuan na hanapon ako nin sarong hanapbuhay. Aram an reaksyon na igwa kuta an sakong tiyaon, ta tinago niya an surat sa irarom kan sarong garapon na igwa nin dagat nin mga kanal: kun si zizi siya nakabasa kaini na pobre ako... minsan an saiyang tiyo na si Micherillo kan dai siya nag-agom. trabaho sa mga baryo nag-abot sa tindahan sa Novara. Minsan nag-iribahan siya ki Zizi asin naalarma siya nagsabi: "Sarong panahon na dai nagsusurat si mama mo, may mangyayari saiya...". Imbes, natakot ako na an saro pang surat may kaibang nagkapirang pahiwatig. Sa katunayan, sarong aldaw nag-abot an saro, alagad marahay sana ta mayo nin ano man na alusyon sa pagbiahe pasiring sa Sicily. Luway-luway na nag-isol an tag-init para sako, dai ko na kayang maghalat na matapos na an spasmodiko. An trabaho nakatabang sa sako na dai mag-isip asin makapasar sa panahon na nagsuhay sa sako sa pag-abot kan sakong ina. Para sa kapiyestahan kan Pag-asang sa Agosto an gabos na tawo gustong ituro an saindang elegansia asin sa laboratoryo igwa nin kadakol na dapat gibohon, labi pa sa dati: kadakol na mga babae an gustong magpahiling kan bagong bado. Agosto 13 an idinusay sa mga trabahador na pwedeng magtahi kan saindang mga bado.

Hinagad ko kaidto ki Zizi na bakalon an tela na makakaiba sa mga katood. Nag-uyon siya asin nagpili nin sarong maluyang tela na may kolor na may kolor na may asul na mga buhol. An laboratoryo kan laboratoryo pinutol ini sako asin nagsugo nin sarong gurang nang trabahador na tabangan akong tahion siya. Sa aldaw kan partido nagkaigwa ako kan bagong bado arog kan gabos.

Igwa man nin mga kabisto na hale sa Fantina. An sarong sa saina nakaheling na kan sakong bantog na mahiwas na palda. Nagdara siya nin sarong tela asin hinapot si Zizi: "Kaipuhan kong mag-impake nin bado an saimong sobrino, maray na maray!". Ginibo ko an mga lakdang. Nasa isip ko an sarong modelo na ipinatos kan Miss Assuta para sa sarong parokyano. Naghagad ako nin panahon na putolon asin probaran iyan. "Sige, medyo magabat an tela, angay sa tigrakdag. Maabot ako sa mga Setyembre 20."

Mientrastanto ni Carmelina, sarong daragang laboratoryo, inimbitaran an gabos niyang mga amigo sa saiyang kasal, nagselebrar nin sarong banggi nin Setyembre sa matris na simbahan. Sa pagtugot ni Zizi ako nagduman sa seremonya. Sa mga bisita igwa man nin sarong babae na taga Domodoslala na nag-anunsyo kan nagdadangadang na paghali sa sako: "Koncettina, igwa ka na kan mga aldaw na binibilang sa Novara. Dai mahahaloy madigdi an saimong mama tanganing kuanon ka".

Pagkatapos kan mayaman na pagrepresko nagpuli ako na maogma. Nag-agi an mga aldaw asin nag-abot an Tindari Festival kan 8 Setyembre, kan taon na idto an halawig na marhay na pagbaklay na nag-agi sa Fiuara na garo baga dai man ako makusog asin daing sagkod arog kan enot na pagkakataon, garo baga sa sako maglayog. Pagbalik sa Castingia pinaisi ko si Zizi na mapundo ako nin pirang aldaw sa imbentong dahilan na an laboratoryo nagdanay na sarado sagkod sa aldaw 12. Kan agang idto nagkulog an sakong puso. Nagtipon kami nin mga igos na darahon sa sarong kataed asin nagduman kami sa Novara. Sa kabangaan kan sakong

nahiling hale sa harayo an sakong ina na nagbaba sa agihan kan mula. Nasabat ko sinda asin kinugos ko iyan sa gabos na puersa na yaon sa sakong saradit na takyag. Si Zizi nagpoon na magkurahaw "Tano ta bigla kang nag-abot? Sa paghuna mo, dinara mo ka sa Concettina?". "Oo - an simbag kan ina - sa laog nin tolong aldaw na kita minahale". "Dai mo kaya, kaipuhan niyang ihanda an bado para sa sarong pantatina." Saro pang dahelan iyan na magdanay. Danay siyang kurahaw. Iboloko ako na pigdudutaan ko an langit gamit an sarong muro. An pagbasol ko sana kuta dai na kutana makakaduman asin makakahanap nin lolong Turi.

Kan banggi kan ika-14 kami nagkakan. Binuksan ni Zizi an saiyang nguso para sana sa nagkapirang insulto sa sakong mummy: "Sa anong kusog nin boot na hinahale mo ini, mayo ka nin puso, sobra an pagtios ko, dai ko na ika ibinibilang na tugang na babae". Naheling ko si Micherillo na may luha sa enot na pagkakataon. Sa irarom kan saiyang magaspang asin nagdadadanay na zest arog kan kahoy malinaw na nagkapirang turo nin katawohan an nagdanay na napreso. Imbes nagin malipot ako bilang marmol asin dai pa ako naghiro.

Kan banggi na dai ako nagpiyong, rinibong kaisipan an nag-iiritok sa isip asin dai ko na kayang maghalat na magduman an aga. An ina nagsugo sa taxi hale sa sarong ginoo na pinag-apod na "Cauzi i lobo" (mga pantalon nin lobo). Pag-aga nagbangon kami, sarong huring pagduot -up sa karton na maleta asin pagbati sa mga tiyo. Sa oras nin paghale, an sakong tiyaon naghale sa saiyang kuarto na naghilibi, na may maluyang buhok, asin sia nag-apon kan saiyang sadiri sa pamitisan kan sakong ina, na nakikimaherak: "Ngonyan gagadanon ko na ako asin magkakaigwa ka nin kagadanan sa saimong konsensia sa bilog mong buhay! Tara. , ika, ika an saimong hinahapot saiya na nakaluhod - sabi niya - ako sarong dukha sanang babae, solo asin tinatrato na garo sarong falsong agom, mayo nin siisay man na namomoot sako.

Sa maribok na buhok asin sa pundamental na lalawgon nin laboy, sinuntok nia an daga paagi sa pagsumpa sa bilog na uniberso. Nasabotan na kan sakong ina na an tugang na babae nagin peligroso asin nawawaran nin payo, naghihimuyawot. Alagad, dai siya naghiro, dai siya nagtugot na maherak siya, bungog siya sa saiyang mga delusyon, harayo an itsura asin naghalat sa katapusan kan saiyang iskrip. Kan marealisar kan sakong tiyaon na an sakong ina masarig, nagdalagan sia sa saiyang kuarto, na nagnenegar sa samo kan huring pagpaaram. Bigla na sana kaming naghali, nagbalik siya sa tinampo, mantang kami nagrayo nahiling mi an saiyang pag-iit sagkod na magin sadit na itom na bola na nalilibog sa mga gapo. Siguro maringis ako saiya, arog kan mga aki sana an nakakaaram, pero nagigirumduman ko na mantang ako nagrarayong sa saiyang harong na protektado kan kamot kan sakong ina, kan mahiling ko na siya madali nang mawara sa sakong paghiling sa gabos kong pagkaungis bigla na sana. naging pagkamoot asin nakamate ako nin pagdamay saiya (dangan aram ko na si zizì sa laog nin pirang bulan sa mga tinampo naghibi sako na garo ako gadan).

Nagbukas an mga pinto kan taxi sa Pizza Bertolami. Hale sa bintana ako nagkukumusta sa gabos na nahiling ko sagkod sa katapusan kan nasyon. Sa biyahe pigmasdan ko an paroma asin an nasyon na luway-luway na nagrayo sa sakuyang paghiling, kami nagdanay na silensyo sagkod na an dagat luway-luway asin an nasyon. Sa ngunyan harayo na ako sa Novara, depinitibo! Kabaliktaran na mga kaisipan an naglaban sa sakong isip asin dai ko sinda madominar, dangan napukaw ako kan hinahaplos ako kan sakong ina sa paagi nin pagpatanid sako na nag-abot kami. Dangan namomotan kong marhay an nasyon na iyan na sa halawig na panahon naongis ako huli sa mamondong buhay na iyan na pinamayohan ko. Sa mas vigliping istasyon nagkaigwa nin dakulang pagkalibog, kadakol na arog mi an naghale pasiring sa Norte kaiba an saindang mga maleta sa karton asin iba pang bag.

May manipis na duros hali sa dagat asin namatean ko an asin na nagkikilyab sa sakong mga ngabil. Magayon na pagmati na namatean ko sa enot na pagkakataon. Naghalat kami sa tren sa laog nin kabangang oras. Para sako bagong aire idto. An mga tawo nag-awit kan kanta sa uso "Tefessor, sabihan siya kun an itlog o manok namundag kaidto". An gabos nagbalik hale sa bakasyon sa kontinente. Nag-abot sa Messina nahiling ko an mga vagon sa lantsa-bangan na nagngangalas na may pagngalas. Kabangaan -Setyembre asin sa asul na langit na iyan sa ibabaw kan mahiwas na hinihidaling mga halonan. Sa saindang pagdulag pigbuburdahan ninda an sakong pangaturugan: sa katapustapusi minabalik tanganing mag-istar kaiba an sakong pamilya. Hiningowa kong mahiling an Dios sa sentro kan maliwanag na pinaghalean na iyan asin, dawa dai ko siya nahihiling, nagpasalamat ako saiya gikan sa rarom kan sakong sadit na kalag. Pakalihis nin daing sagkod na mga oras kami nagbaba sa Roma tanganing magbalik, pakalihis nin ibang oras na paghalat, an tren pasiring sa Milan, kun saen igwa pang sarong pagbabago nin tren pasiring sa Domodoslala. Sarong pangaturugan idto. Sa tren na iyan an ina nagkumusta sa nagkapirang tawo na midbid nia. An gabos naghapot kun saen siya hale asin kun siisay an kaiba niya. Dai ninda aram na igwa pa siyang aking babae.

Naobserbaran ko an mga tanawon: Naheling ko an mayor asin mga isla na may pagngalas, dangan an kabukidan. Hinapot ko kun gurano kadakol an kulang sa pag-abot, sa pakaaram na an banwaan nasa kababan na napapalibotan nin kabukidan. Nag-abot kami sa Domodosla sa kaagahon. Abohon an langit, garo man sana pigpipinta an mga tinampo na madiklom, an mga tawo naglalakaw na desididong lakdang na naghihiling sa daga, dawa an mga gubing madiklom. Sa station ni papa nag-aasa siya na kami kaiba an sakong sadit na tugang na lalaki na nahiling ko sa Sicily duwang taon na an nakaagi. Kisses asin mga kugos. Mantang kami minapuli naghilingoa akong madiskobre an lugar na iyan na dai mahahaloy magigin sakong siudad. Binilang ko an mga bintana kan mga harong alagad kadakol ini kaya nawara an hilo kan sakong mga karkulasyon. Sobra kadakol na bintana, asin kadakol na

harong sa lambang saro. Halangkaw na marhay sinda kaya nawara an sakong mga mata sa langit.

Naprobaran ko an pagkahilo. Rinibong hapot an nag-ilig sa sakong payo, sinda daing pasensiang nagduman. Durante kan kurso dai ako nakakalakaw nin sarong tataramon. Dangan sa harong nagkaigwa ako nin saro pang sorpresa kan maheling ko an sakong mga tugang na babae, na nagirumdoman ko sana hale sa mga retrato. Saro pang sorpresa iyo an kusina na may lababo, an gripo asin kalan kan gas (sa Novara mayo duman an tubig sa harong asin linuto na may kahoy). Kan banggi nagbisita siya sa Korare Grazia kaiba an saiyang aking babae na si Caterina. Gusto man akong mamidbid kan mga kataed. Kan sunod na banggi dinara ako ni papa sa sinehan. Saro sa pinakamagayon na banggi kan sakong buhay na gigirumdomon ko sagkod pa man, sagkod sa huring aldaw. Sa katapustapusi kaiba ko an sakong ama, bago ko siya namomotan mantang namomotan mo siya nin sarong absent na ama, ngonyan hinahangaan ko siya asin sa katapustapusi sa enot na pagkakataon nakamate ako nin proteksion na garo ako an saiyang prinsesa. Sa halipot na pagtaram, garo baga sa sako naglakaw sa ibabaw kan mga panganoron, nagduong ako sa saro pang punto sa uniberso.

Ikasiyam na kapitulo - An pinto kan langit.



Bago magpoon sa Sicily, an ina nakahanap na sako nin lugar hale sa barahibo asin pakalihis nin duwang aldaw nag-iba siya sako na magtrabaho. Amay na aga kaming naghali sa harong: eksayted akong marhay para sa kabagsikan na ini.

Sa entrada inako niya ako an daraga na si Tilde na nagtao sako nin dakulang ngirit asin kinapotan ako sa kamot, sarong maogma asin magayon na babae. Sabi sako ni Tildede sa Milanee "Hi Bela Tusa (daraga), madya, ipinepresentar ko kamo sa mga daraga na kaibanan ko: sa saka Tereina. Dakulon an saindang eksperyensiya, tutukduan ka ninda na magtrabaho. Kun may mga problema - siya idinagdag - dai kamo masupog na maghapot". Kaya sa pagpirok nin mata nanompongan ko an sakong sadiri sa sakong bagong trabaho.

Namatian ko nang dakula na asin na mapuntos an pagbabagong ini sa buhay kan Bela Tusa sa enot na pagkakataon na nag-abot an pagregla. Dai niya gayo aram an topikong iyan, alagad sa mga istoryang nadangog kan saiyang mga mas kurang nang amigo sa Novara, nasabutan niya na arog kaini an nagin paagi niya sa pagigin sarong daraga. Nasabotan niya na dai niya kaipuhan an senyal na iyan tanganing

magin babae: para sa gabos na bagay na saiyang nanodan, aram asin namomotan. Bako na ining ulod asin nagtios na kan metamoramo nin alibangbang. Nag-abot siya sa harayo asin sa pirang minuto siya nag-agi sa sarong kinaban pasiring sa saro pa. Nanompongan nia na sia nagsosolo asin ipinag-oorgulyo niang marhay iyan.

Mientras tanto, nagpoon akong magin pamilyar sa bagong trabaho. Dangan an mga bolod nin buhok ginagamit sa pagbugtak sa mga amerikana. An mga anit basa-basa nin espongha asin sa katapustapusi sinda nakapako sa sarong kahoy na ehe paagi sa pagguyod kaiyan hale sa gabos na gilid. Nagbalik ini sako kan nasa laboratoryo sa Sicily na rinaot ko an mga pose na ibugtak sa irarom kan mga gubing. Digdi man nagdalagan an nagkapirang martilyo sa mga muro. Kun igwa nin kadikit na saldang, pinamara sinda sa hardin sa tinampo, kaya kinaipuhan kong gumibo nin bantay sa mahalagang marhay na mga kordero kan Persia, sora, mink, ra-muqueé. Habang nadakop ko sinda gusto kong hilingon an mga kotse asin mga tawong nag-agi. Nag-aspirar pa ngani ako kan mga tambutso kan mga makina asin hiningoa kong magbados sa pabango na iyan kan ciudad, na bago asin nakakahubog sa daragita na nagdakula sa purong aire. Nagparada an syudad sa irarom kan sakong paghiling asin nawara pa ngani an nosyon kan panahon. Ipinaliwanag sako kan sakong ama na an aldaw nababanga nin mga oras duman, mantang kan ako nag-iistar sa Castaknia aram ko sana an pagsirang asin an pagsolnop kan saldang. Minsan mantang ako nag-aataman sa mga anit, sarong gurang nang babae sa itaas na eskalon an nag-abot tanganing mag-iba sako. Nagtaram siya sa mahiwas na Piedmontese asin dai ko naintindihan an sarong pantalan: "Anong bela fola, hale sa nua ti vegnat (saen ka hale)? Cuma ti kun simpaat (ano an ngaran mo)?" Nagbag-o ako. "Nasasabotan ko an sakuya (dai mo nasasabotan)?" Kan mara an kublit, pinutol kan daraga an porma kan mga bulod para sa mga paratahi na nag-oorden sa sainda.

Dikit-dikit kong nanudan na ilaag an friselina, an paspas sa palibot tapos an paglilin. Para sa sakong mga kakayahan nagpoon akong magkua kan semanal na

pagging asin sa halipot na tataramon ako ibinugtak sa pagkasunodsunod kan mga tatak para sa pagretiro. Mas dakula an pagmati ko. Sa laboratoryo yaon an radyo: Maogma kong namatean an mga kanta. Dangan an mga parapakilaban bakong lakop alagad an daraga igwa nin icing na pano nin mga bloke nin yelo na itinatao nin sarong ginoo na nag-agi na may kariton sa mga tinampo kan banwaan. Para sako, bago an pag-inom nin preskong tubig. An sarong kalan na pang-ekonomiya sa kahoy nagpinit sa harong. Mayo siya nin telepono alagad kan kaipuhan niyang mag-apod nin mga parokyano pinadara niya ako sa saiyang tiyaon, kagsadiri nin sarong kompanya nin pagkonstruhir na may nagkapirang trabahador. Sa mga ini, nagkataon, nahiling ko sa enot na pagkakataon... pero sarong pa ining istorya na, kun igwa akong panahon asin kamawotan, sasabihon ko saindo sa huri.

Sa harong ako nagkakan nin marahay, kan banggi sia nagluwas tanganing magsongko sa sentro kan ciudad na may mga atop asin tindahan na gapo na may magagayon na bintana. Kan Sabado nag-iba ako sa sakong ina sa merkado, na nag-ookupar nin marahay na parte kan sentro, kan ako magluwas sa trabaho mga udto. Binakal mi an tela tanganing makagibo ako nin amerikana. Na-check siya. Inagurar ko ini sa paagi nin pag-ipit sako sa masa sa matanga sa Pasko. Sa halipot na tataramon, sarong maogmang buhay.

Nag-abot siya sa karnabal. Nakisumaro kami sa sarong pamilya na harani sa Vigliona sa Teatro nin Galeta. Sarong pangaturugan na mahiling an mga nakamaskara na bayle sa pag-ultanan kan mga kawat sa liwanag kan posspora.

An sunod na Sabado kan ako magbangon igwa nin sala. Naghibi ako ta dai pa ako tinawan kan ina kan Magnesia San Pelegrino. Nag-abot an sarong pinsan niya haling Martigny. Pangudtohan kaiba mi. Kan hapon namatian ko an kakaiba, garo nagtatapos na an sakong kaogmahan. Si Tatay nag-iba sa pinsan sa tren, dangan kami naghapon.

Kan banging idto dai kami nakaluwas sa paglakaw. Sabi ni Tatay ki mama, "Maghahanap ako nin mga amigo sa bar." Mga alas 10 nin banggi nagpuli siya sa harong ni Gemanendo asin nag-eeman sa saiyang maluspad na lalawgon, na nagaba nin makusog na makapal sagkod sa daghan. "Teresa, mag-andam nin mahamot". Habang nagbububo si papa sa kama, nag-ulog-ulog ako na may tiyaon na mag-apod sa sarong doktor na 50 metros an rayo. Nag-abot siya tulos, alagad sa panahon na ini an sakong ama nagpundo na sa pag-istar. Naaraman mi kan huri na nagluwas na an aorta. Alagad, mayo man kuta nin gigibohon, si papa nagbalyo sa pinto kan langit asin naglayog pasiring sa langit. Pebrero 17, 1951. Sa bilog na banggi nag-istar ako sa mga mata kan sakong ama na daing depensa kan sakong ama. Nagbirik na an sakong payo, an halo nin migraine asin pagkahilo na dai na hinahale sa kuartong iyan kun saen an gabos na bagay nagin maringis huli ta an mga testigo nin sarong bakong makatanosan na kagadanan. Dai ako nag-ontok sa pag-isip-isip kan sakong ama asin kan maringis na kapaladan na naghalat sa sako sa Domodosela, an mga luha dai na nakaluwas sa sakong mga mata huli ta nagin mara na iyan sa dint nin paghibi. Na an Dios na iniimahinar ko sa sakong paghale sa nakasisilaw na liwanag sa Itiot nin Mesin, saen sia natatago? Taano ta binayaan nia kami? Taano ta grabe an pag-iluno niya sako? Taano ta ngonyan na nanompongan ko na an sakong ama dinara sagkod lamang? Ano an punto kan trahedyang ini? Ngonyan na an Dios digdi sa Domodosela garo baga laen, harayoon, dai sia napapagal, garo baga sia gibo sa madiklom, dai mahihirapan asin daing kabatidan, mapait, Dios na dai ko na aram kun baga magtitiwala o dai ko sia pag-intindihon sa natatada pang mga aldaw ko. Para sa mga banggi asin banggi ako nagdanay na silensio sa pagmata na an pag-tension kan mga mata sa diklom haros naglalaom na sa pag-abot kan aldaw an gabos mabalik arog kan dati. Sa mamondong mga aldaw na idto, na an sakong pamilya nasa gilid nin sarong bangin, nakasabot na an paraiso bakong lugar para sa mga daragita.

Saro sa mga bangging idto, sa amay na mga oras nin aga ako natumba asin pakatapos nin sarong pinasakitan na pagtorog ako naglulubog sa sarong mahamis na pangaturugan: Nanompongan ko an sakong sadiri sa danaw, dangan an sakong ama nagpahiling sako na an sakong mga mata asin lalawgon nakalubog sa sarong langitnon na liwanag. Ngonyan an saiyang lalawgon dai na nag-agi asin nagbalik na magayon. Mahamis na nagngirit siya sako, kinua niya an sakong kamot, kinugos ako asin nagpoon na makipag-olay sa sako. "Aki ko - sabi niya - an gusto kong sabihon saimo ngunyan iyo an sakong pagkamoot, gabos na karahayan na gusto ko saimo. Sinigurado kan mga sirkumstansya na dai ta kami magkabisto. Nagbabasol ako na dai ko kamo nahiling na nagtatalubo..."

Minsan naiisip ko an pangaturugan na iyan asin an huring pagbiyahe ko, iniisip ko kun nuarin ako aapodon kan Kagurangnan, gusto kong imahinaron na pag nagbabalyo ako sa pinto kan langit, hinahalat ako ni papa, na nakagubing arog kan bangging idto na. an sinehan: kaiba niya Dakul kitang sasabihon sato, kaipuhan tang kuanon an diskursong iyan na naputol sa malipot na bangging iyan nin Pebrero sagkod pa man. Iyan an magigin pinakamarahay na paagi, sa paghona ko, na ponan an sakong huring pagbiahe.

Nagdanay an ina sa pagkadesesperar sa apat na aki asin mayo nin pensyon huli ta si papa sarong simpleng parasabwag. An gabos na lipot asin gabos na kulog kan kinaban nahulog na sa satong pobreng pamilya nin mga emigrante.

Harayo sa samong daga, harayo sa buhay, kami mga grano nin baybay na ginuyod kan doros sa disyerto.

Nawara na an sakong ina asin an bilog niyang kalag. Iyan nagin nang daing laog na kabhang. An saiyang hawak nagkontrata na garo sarong pidaso nin kahoy, dai siya nagpundo sa pagtagas asin an saiyang nawarang paghiling, sa daganon na lalawgon asin mayong ekspresyon, nagdanay na nakabugtack sa bilog na minuto pasiring sa harayong punto, pasiring sa lolobngan ni Tatay. Nagin garo ini sarong

aswang na sinalakay kan imposible sa paglingaw. Namansayan ko an momento na sia mahulog asin malubog sa sarong pagkadesesperar na mayo nin mga paagi na makaluwas. Pigprobaran ko siyang yugyugon, kinaulay ko siya sa pagpurbar na paugmahon siya. Dai mapaniwalaan an mga papel na biyong nabaliktad: an aking babae an nagranga sa ina, na nag-eestorya saiya tanganing andamon sia na mabuhay na mayo an saiyang agom asin tabangan siang malingawan. Ako, matuang aking babae, dai pa 15 anyos.

Pagkatapos kan pamanggihan nagbalik ako sa trabaho hale sa barahibo tanganing magtipon nin pira pang lira. Ako an nagprobar na papagdanayon na buhay an laad nin paglaom. Pero sa katapusan kan sakong ina, dai ko aram kun pano, tibaad sa kusog nin pagkadesesperar, sa pag-ultanan kan sarong kurahaw asin kan saro pa niya kinarga an bilog na kinaban sa saiyang mga abaga asin luway-luway siyang nagbalik sa paratahi sa paagi nin pagluto nin nagkapirang palda...

Decimo kapitulo - La Bela Tusa



Kan Mayo kan taon man sanang iyan an sakong sadit na tugang na lalaki nagkahelang nin tipdas asin kinua man iyan, huli ta dai sia kinokontrata kan sia aki pa. Habang ako nasa higdaan nadangog ko si mama na binuksan an pinto. May nagtugtog na kan kampana. Dangan nadangog ko an tingog ni Zizi asin Micheriillo. Nahahadit ako: bago pa man ako dai nagdara sako sa Domodoslala tanganing mahiling an mga magurang asin ngunyan ginibo na nindang buhay an saindang sadiri. Nagdanay sinda nin mga sarong semana, dangan medyo nadesganar sinda huli ta naglalaom sinda na nagbalik ako kaiba ninda sa Sicily. Kan Nobyembre, nag-abot an surat ni Bordeda hale sa Negro. Naalarma an ina, na binuksan an saiyang kamot. Naheling ko siang naghilubi: Ipinaisi ni Zizi an pagkagadan ni lolo Turi. Nakua ninda siyang gadan sa bukid kan Bordona kan Nobyembre 8. Siya 87 anyos. Kan suminunod na taon nagkaigwa nin sarong pang mas dakulang pagkadisganar, kan aksidente na an mga pagsiyasat nagbunga kan kawsa nin kagadanan huli sa pag-ubo sa sarong panyo sa tulak, na nakua sa panahon kan pag-eksmuweng. An krimen ginibo na nin sarong babae kaiba an saiyang tugang, mga

kataed sa bukid, tanganing mahabon an pension nin 11,000 na lira. Kan huri naglingkod sinda sa bilanggoan na 24 anyos sia asin 12 anyos para sa kompetisyon.

Padagos akong mamundo. Sa dikit na kwarta dai ka makakaabante sa 5 katawo. Si Miss Tilde nag-advise sako nin pekeng pag-dismiss na makarehistro sa opisina kan pagbugtak. Parate akong nagduduman tanganing helingon kun igwa nin ano man na trabaho, alagad kadikit sana an paglaom. Kan Abril '53 aram ko na may mga daraga na sindang nakiiba sa sarong pabrika. Dai ninda kaipuhan, an saindang mga ama igwa na nin trabaho. Dangan nagduman ako sa opisina tanganing magprotesta: kaipuhan kong magtrabaho nin labi pa sa iba. Kan Mayo sa katapustapusi ako naglaog sa sarong pabrika kun saen an mga nababanat na banda, mga higot para sa mga sapatos, tape, tubo para sa mga alambre nin koryente ginibo. Sarong mahigos na pagtrabaho sa semanal na pagbabago 6-13 asin 13-21. Sa mga agwat ako man nagduman sa barahibo tanganing bilogon an sweldo asin tawan nin kaginhawahan an ina.

Nag-abot an Agosto. Para sa bakasyon, kinaipuhan na magduman sa Sicily an Corarera Grazia tanganing hanapon an may edad nang ina. Nagdesisyon akong maghali kaiba an saiyang aking babae na si Caterina man. Naghale kami sa tren pasiring sa Milan dangan para sa Roma, kun saen kami nag-abot kun banggi. May maghalat pa nin pirang oras para sa tren pasiring sa Sicily.



Sa istasyon nakahanap kami nin mga bula, asin kaiba ninda an sarong artista nin nano nin Novara, Salvatore Furnari, asin sarong soldados na dai ko

nagigirumduman an pangaran. Mantang si Mrs. Grs. Grazia nagpahingalo sa sarong bangko Caterina asin ako inimbitaran na maglakaw-lakaw. Dinara ninda kami sa plasa kan Esedra tanganing magkakan nin mothrello. Garo baga nagpoon iyan na mabuhay giraray.

Pag-abot sa tren na pano na, si Gng. Dai pa lubos na nagpundo an tren asin nahulog siya sa mga riles. Ako, si Caterina asin an gabos na kadaklan na pig-aapod sa paagi nin pagkurahaw kan daing sagkod na ama mantang pigkukua mi siya na pano nin mga lugas alagad milagrosong buhay. Nagsayuma siyang darahon sa ospital. Pakalihis nin sarong oras naghale an tren. Bago an Mezzogorno nag-abot kami sa Turme Viglier na istasyon kun saen nagsakay kami sa bus na nagpasiring sa Novara Sicilia, mga bisita kan Zizi asin Micherillo.

Inako ninda kami bilang mga bisita nin onra. Kan bangging tolo sa Latviano, dai kami nagpiyong ni Caterina. Si Gng. Grazia pano nin kulog. Kan banggi man sanang idto may sorpresa: may mga hoben na lalaki na ginibo kami na sarong seresada kaiba an gitara asin an biyolin, alagad an tiyo na si Micherillo, na naanggot, nakadulag sainda.

Haros gabos na oras sa higdaan an ina ni Caterina. Duwang aldaw pa sana siyang nagluwas sa laog nin sampulong aldaw tanganing dalawon an gurang nang ina. Kan hapon nagduman ako tanganing maghanap nin mga kaeskuela asin kan mga amigong laboratoryo. Sarong aldaw nahiling ko man an sarong kaeskuela na nag-abot tanganing kugoson ako. Nagbisikleta siya sa kamot asin hinagad niya na magsakay ako. Dangan an sarong daragita sa bisikleta dai pa noarin man naheling sa Novara. Sa oras na maaraman niya na pig-olog-olog ako ni Zizi: "Nagin akong kuwago, dai ko kuta naisip an mga bagay na arog kaiyan".

Pagbalik sa Domodosela, nasasakitan si Mrs. Pakatapos kan pagkaholog na iyan, an mga kolog sa artrosis an nag-agaw. Nagisog sana siya kan mag-iba siya sa saiyang pamilya sa nagkapirang kapiyestahan, kun saen ako inimbitaran man.

Ipinabalik ko giraray an trabaho sa pabrika asin sa barahibo, alagad kaipuhan ko an bagong mga eksperyensia. Sarong aldaw sa pagbisita sa parokya ni San Gervasio asin Protiso, nagdulok sako si Don Giuseppe Benetti para maghapot sako. Ipinaabot ko saiya an gabos kong penalidad. Dinagka niya ako asin sinabi ko sa sako: "Domingo nin hapon mag-abot sa orato. Duman nindo makukua an presidente kan Aksyon na Katoliko na Miss Alemanda, na mag-aatubang kan mga daraga asin matao saindo nin kadakol na marahay na payo ". Nanompongan ko tolos an sakong sadiri na komportable: na may kadikit na pagkasupog nagpoon akong magkaigwa nin mga katood. Natakot ako na dai ako tataong magtaram alagad sa tabang kan Dios nadaog ko an enot na mga kadepisilan. Maogma kong binasa an peryodiko kan asosasyon na naghahanga sa kagmukna na si Armida Barelli: huli saiya nagrahay an sakong buhay. Kan magbirik an pabrika nagtogot iyan na nagduman ako sa misa sa aga sa edad na 7, kun saen nakamidbid ko si Don Benetti, na ibinilang an sakong espirituwal na direktor. Kan Domingo inalok ko an sakong sadiri na magdanay nin sarong oras sa bangko nin marahay na prensa sa atubangan kan simbahan. Kan huri inimbitaran ninda ako na mag-iba sa Konseho nin ACLI. Sa gabos na pangakong iyan namatean kong mahalaga asin ginibo ako.

An mga kaibaiba kan pabrika naghugsa sako nag-ipit, alagad dai ako nakamate nin pagkadisganar, sa kabaliktaran namibi ako para sa sinda asin inapod ko sinda giraray kan bago pa man magpoon an pagliko sinda nagtaram na may pagka-usyoso sa mga nagbabagong mga kuarto.

Ika-onseng kapitulo - lalawgon nin porselana.



Sa sarong Domingo nin tig-init an presidente kan Aksion na Katolika nin Alemanian nag-organisar nin pagbiahe pasiring sa kabukidan. Sa sadit na kuarta na nabayadan ko na an kabtang kan pagbiahe. Nag-abot kami sa paagi nin bus pasiring sa Goglio, dangan kaiba an kableng kotse sa Alpe Devero dangan nagbabaklay pasiring sa Crampio. Tinuro ko an gayon kan mga bukid na natatahoban nin mga burak: mga rhododendris, ranuncoli, ligaw na orkids. Mga blueberry na ititiklop. Mga payag-payag na may mga atop na gapo asin mga bintana na gibo sa kahoy na hale sa mga bintana kaini namumuhay nin mapula asin rosas. Hinapot ko an Alemanan kun saen natapos an tinampo. "Kun pagal na kita mapundo na kita para sa panonong pangudtohan." Mga alas 1pm nagpundo kami sa pag-inom kan malinaw na tubig na nagbaba hali sa gapo pasiring sa kababan. Pakatapos na magkakan, namibi asin nag-awit, naglakaw kami para sa pagbalik. Nagtakig ako sa kagayagayahan: Dai pa ako noarin man nag-agi nin siring kagayon na aldaw. Sa harong sinabihan ko si Mommia asin nahiling ko an sarong niyang ngirit.

Paminsan-minsan, nakaresibe ako nin koreo hale sa Novara Sicily: naghagad siya na maghanap siya nin trabaho sa Domodosos tanganing masabatan kami. Nalibog akong marhay pero maogma ako na may namomoot sako. Igua man nin sarong aking lalaki na taga Domodosela, alagad dai ko nagustuhan: pagkaaga nag-inom siya nin ccketo nin grapfa asin pirmingham may pulang pisngi.

An mga paghorophorop sa aga nagpaheling kan dalan kan kumbento, alagad kadungan kaiyan nagustuhan ko an mga aki asin an ideya na magbilog nin pamilya. Ipinaniwala ko an sakong sadiri sa kabotan nin Dios. Pirang Domingo kami nagduman sa mga oradoriya kan mga kataraed na nasyon. An pagbiahe sa bus nakadisturbo sa sako, alagad an kosog nin boot naglampas sa nagkapirang sadit na pagdusa.

Kan Mayo 1, 1954, an ACLI kaiba an oratory na inorganisar na pagbyahe: peregrinasyon sa santuaryo kan Madonna dioopa sa aga asin sarong rally kan honorableng pastor sa Biella sa hapon. Saro ako sa mga enot na nagsuskriber kaiba an sarong amigo ko asin an saiyang nobyo na si Pierino. 2 bus na pano nin mga hobenes na nawalat. Kaiba sainda an sarong masusupgon na blond na nahiling ko na sa sarong lugar. Siya idto: an trabahador kan kompanya nin pagtogdok kun saen ako nag-apod sa mga parokyano kan barahibo. Ipinepresentar ini sako ni Pierino: siya an saiyang pinsan. Sa aldaw dai niya ako noarin man binayaan sa saiyang paghiling. Balik sa harong sinabi ko sa ina. Pagkabanggi pakatapos na maheling ko sia sa irarom kan balkon kan kuarto na yaon sa enot na eskalon. "Nanay, mama, madya na asin hilingon: yaon an aki kong namidbid sa Biella". Asin siya na may kabangang ngirit: "Mahihiling mo an korte na naggigibo saimo". Kan sunod na banggi, na nagwawalat nin kataed, nakua ko iyan sa atubangan ko. Masupogon siyang naghapot kun pwede siyang mag-iba samuya. Medyo dai ko sigurado na inako ko. Mas lalo ming nabari an yelo na nag-iiristuryahan. Pagkatapos kan pagbalyo sa hapon sa pabrika nag-iba sako sa harong. Sarong banggi pinasakat ko sia tanganing ipresentar sia sa saiyang ina, na nag-ako sa saiya nin marahay na marahay. Sa saiyang libreng oras an oratoryo inatenderan. Dangan an mga aking lalaki asin babae nagsuwayan, sa katapusan sana kan pagtiripon puede kaming magkamidbidan. Nakisumaro man kami sa mga pagtiripon kan ACLI.

An sakong ina, dawa ngani hale sa Sicily, kun saen an duwang aking lalaki na namomoot sa lambang sarong dai makakaluwas nin solo, nagtao sa samo nin

kompiansa asin nagpoon kami nin matoninong na pagbaklay. Sabi sako ni Giuse na midbid niya an sakong ama: an magtipon nin pirang kwarta, bilang 4 na aki asin an ama sana an nagtatrabaho, bilang sarong aking lalaki nagsugo siya nin nagkapirang komisyon para sa mga kuartel kan mga kuartel pirang lakdang hale sa saiyang harong. Minsan dinadara niya an saindang mga sapatos na hirahayon sa sakong ama. Nagdangog ako sa kaogmahan.

Nagsabi pa siya sako nin saro pang bagay: kan kan Setyembre 16, 1950 naghali ako sa Roma para makaabot sa Domodosela na namidbid mi nin haros. Si Giuse, siring sa pag-apod ko pa saiya, nag-abot na sa paagi nin bisikleta para sa Banal na Taon. Sarong mapangahas na paglakbay: nagpoon na siya ki Domodosla kaiba an sarong padi hale sa kababan na marikas na nagpedal nin mga botas sa bukid. Haros imposibleng sumunod sa saiya. Nagpundo sana siya kan may nahiling siyang hardin nin gulay tanganing magkua nin ensalada. Sa kabangaan ni Jose naghali siya na solo. Sstrada na naggigibo nin paratinda sa tinampo na may lumang bisikleta na pano nin bitayan na ipabakal. Nag-iriba sinda sagkod sa Roma.

Nag-abot an Agosto. An pabrika nagsara para sa mga bakasyon asin nagdesisyon na magduman asin hanapon an sakong rosas na tugang na babae na yaon sa mga bulod sa Danaw nin Mergozo para sa sarong pag-anak. Hinapot ko an mga madre kun siisay an nag-asikaso sa harong na pugulan ako sa laog nin pirang aldaw. Nasambitan ko pa sana an ideyang ini ki Giuse. Sa harong may ibang mga daraga na nagbabakasyon. Kabilang sa sainda an pamangkin nin sarong madre. Kan aga kan ika-15, an kapiyestahan kan Pag-asa, tanganing magpraktis inapod niya kami sa saiyang kwarto pagkatapos kan Misa. Pinano niya an lalawgon kan manlaen-laen na krema, maskara asin mga kolorete: garo kita mga estatuwa sa waks. Para sa pangudtohan, narumduman kan madre tiya an makuapo: bako man na nagkataon na arog kaini an pag-tan niya samuya.

Kan hapon na naghiling sa danaw hali sa bintana nahiling ko si Giuse. Habo kong magpahiling na an lalawgon na porselana na iyan. An pakaheling sa sako sa pinto haros dai ako namidbid. Naghagad ako nin dispensa na nagpapaliwanag na nagin eksperimento ini asin an ibang mga daraga man naliwat. Sa hapon nagdara kami sa hardin kan harong. Pag-abot nin banggi pigkumusta niya ako: "Magkita kita sa dai mahahaloy, sa Domodosla, alagad may malinig asin preskong lalawgon arog kan dati".

Duwa -nagdulas na kapitulo - Violet.



Pagkatapos kan duwang semanang bakasyon nag-ipadagos giraray an trabaho sa pabrika sa turno poon alas 13 sagkod alas 9 nin banggi. hilinga ini. Alas 9 nin banggi nagtugtog an sirena asin nagpoon na magkulog nin makusog an sakong puso. Nagtatak an folder, sa luwas kan trangkahan sa semi-kadikloman sarong bisikleta. Siya idto: nag-abot siya tanganing sabaton ako, masupog na hiniling niya ako sa lalawgon asin nagsabi: "Kaya gusto taka". Pinatukaw niya ako sa bisikleta asin nag-iba ako sa harong. Nagpalitan kami nin simpleng marhay na pagbati. Haros aroaldaw ining inootro. Kan Domingong hapon igwa nin nagkapirang paglakaw sa bisikleta sa mga kataed na nasyon. Sarong aldaw dinara niya ako sa harong niya para ipamidbid ako ki papa asin mama, duwang tugang na babae asin sarong tugang na lalaki. Dikit-dikit man na ipinamidbid niya ako sa mga tiyo asin pinsan bilang amigo.

An sakong mummy kan mahiling niya kami hale sa balkon an nagpasakat samuya sa harong. Mantang nagdradrakot sia para sa aking lalaking iyan, dai ako nakadesisyon na marhay. Sa 8 Disyembre, an aldaw kan Imaculada Concepcion, aldaw kan sakong ngaran, nagtunog an kampana. Siya an florist, na nagtao sako nin sarong bouquet nin pulang mga karnasyon. "Nanay, pinadara sako kan Giuse an mga kamawotan!". Kanigoan na pagkadisganar sa pagbukas kan nota: bako siya,

kundi sarong 14 anyos na aking lalaki an nagkataon. Isinurat ini "Namomotan taka" na may pirma. Siguro sa paghona niya ako an saiyang kaedad.

Kan Bisperas nin Pasko nagpahiling siya na may dakulang kolor na plorera na pano nin mga tsokolate asin sarong kard nin pagbati. Nagpasalamat ako saiya asin nag-iba sa misa sa matanga. Pagpuli niya sa harong sinabi niya sako: "Saaga kaipuhan kong mag-iba sa pamilya ko para mag-udto kaiba an mga paryentes. Nahihiling ta giraray sa Santo Stefano". Sa aga kan ika-26 na sinabi ko ki mama "dai na ako nagluluwas kaiba an aking iyan, binabalikan ko an plorera, habo kong magkomiter kan saindang sadiri". Asin siya na may grabeng hitsura: "Nabubuang ka, pwede mo ini gibuhon kun dai pa ako nagkakan nin mga tsokolate".

Sa mga suminunod na aldaw nag-abot si Giuse arog kan dati tanganing darahon ako sa trabaho. Sa kahalabaan kan tinampo na naglalakaw o sa baras nin bisikleta haros dai ko na tinawan nin atension an tataramon. An enot kan taon 1955 nagduman ako sa Misa. Yaon man siya duman asin sa huri nag-iba siya sako sa harong. Sa pinto sinabi niya sako, "Maaaraman mo kun ano an nasa isip mo na tugutan akong magtios nin arog kaini?", Asin nagdulag siya nin sarong luha. An paghulog na iyan nag-awas sa plorera asin nagpangirit sa saiya. Tinawan niya ako nin sarong pelvis asin nagsabi: "Ngonyan na hapon ako minabalyo tanganing makaabot sa mga Vespers sa Monte Calvario. Sarong pelikula an i-screention pagkatapos kan mga Vespers sa ACLI klab". Nag-ako ako asin nagkumusta sa lambang saro. Ibinareta ko siya sa harong asin sinabi ni mama na maogma: "An marahay na aking lalaki na arog kaini dai na siya makukua".

Alas 2 nin hapon naghali kami pasiring sa Kalbaryo sa agihan kan mula kaiba an mga kapilya kan Via Crucis. Pag-abot sa santuaryo inawit mi an mga Vespers asin pagkatapos kan bendisyon nagduman kami sa club. Dai ko na nagigirumduman an titulo kan pelikula, alagad nakakasupog na marahay, kaya nagproponer ako na

magbalik sa syudad sa Cinema Catena, kun saen kami makakaogma sa mas marahay na pelikula, na may titulong "Violette".

Kan Abril, sa kalabaan kan Kababan nin Vigezo kaiba an tren asin an Centvalli, nag-iba kami sa mga magurang kaini pasiring sa kapiyestahan kan mga palataw-lataw sa Locarno. Namidbid mi an padrino ni Giuse, na nagpresentar sako bilang "noby". Ibinugtak niya an saiyang mga kamot sa saiyang bulsa asin nagkua nin 10 Swiss franc sa saiyang pitaka, itinao niya ini ki Giuse asin nagsabi nin "marahay, nuarin ka mag-agom?". Naghirilingan kami sa lalawgon, dai mi naggad ini pinag-olayan.

Kan suminunod na mga aldaw pinonan ming kultibaron an ideya kan kasal. Nag-orolay man kami manongod dian sa harong. Nag-ogma si Mommy alagad kasabay kaiyan dikit an mga posibilidad sa pinansial. Dikit-dikit kaming nagbakal nin nagkapirang habol asin lino. Mayo kami nin partikular na mga pangangaipo. Naghanap kami nin sadit asin sadit na apartment. Nakua mi ini sa suanoy na distritong Motta asin nagtutok kami sa aldaw kan kasal: Lunes 19 Setyembre. Nag-iba ako ki mama sa tindahan nin telang tela sa Panzarasa tanganing mag-atubang sa lace para sa bado sa kasal asin dinara ini sa ginang na Tildeciana, na kaidto pa nanuga sako na i-impake niya siya nin kapadangan.

Sa banwaan para sa mga publikasyon sa kasal kaipuhan niyang pirmahan si mama ta menor de edad pa ako. Maogma man an mga magurang ni Giuse. Sa Mansignador kan parokya nagsabi sato nin magagayon na tataramon nin pagparigon sa boot: "Pirming magdanay na mabini sa kadakol na pagtubod tanganing atubangon an mga kaogmahan asin mga kolog na itinagama kan buhay. Papahanapon ko kamo kan pulang nakaagi sa nave".

Igwa nin pag-andam kan listahan kan mga paryentes asin katood na sa sainda ihahatod an mga pabor bilang sarong kaugalean. Dikit na marahay an bisita. Sabi kan ina ni Giuse "duwa kada pamilya". Tira Tira naabot na kita nin 35 katawo. An mga

saksi an napili: Tiyo Carmelo Dian asin para sako Pierrino, an arkitekto kan satuyang pagtiripon. Sarong semana bago an kasal, an lalaking oratoryo kaiba si Don Giuseppe Briacca an nagpasiring sa sarong parti. An kagurangan na si Fuliga nagpinta nin sarong retrato nin mga pagbati sa pisara asin nagmukna nin sarong pergamino na may listahan nin mga katood. Igwa man nin lamesa na natatahoban nin mga pastry asin inumon. Sa oratoryo dai pa naggad nagkaigwa nin arog kaiyan na partido. An Kolehiyo kan mga Santo Gervasio asin Protasio yaon sa yugto nin paghirahay asin an sementado pano nin mga gaho asin mga gapo, alagad an ibang mga andam na mga babae ginibo an saindang pinakamakakaya tanganing linigon ini bilang onra ni Joseph asin Concetta.

Kan Setyembre 16, nag-abot si Zizi asin Micherillo, nagbalyo ta maagom kuta si Concettina asin kaipuhan niyang ibanan siya sa altar sa paagi kan pagsalida kan ama na mayo na.

Mientrastanto, nag-abot an nagkapirang regalo: sarong paragibo nin kape, sarong gilingan nin kape, mga baso nin rosolio, mga serbisyong patag asin kubyertos hale sa mga paryentes asin mga katood na nag-ako kan pabor sa kasal, sarong baterya sa kusina hale sa Pierinino asin mga tiyo. An babaeng aksyon na Katoliko nagtao sato nin ritrato bilang suso sa Banal na Pamilya, an katabang na si Don Benetti sarong makangangalas na berdeng plorera nin burak na may mga dekorasyon na pirak.

Halawig an banggi kan bisperas. Iniisip ko si Mommy na nagdanay sa tolong aki na hoben pa asin may dikit na rekurso. "Diit an pagtubod mo, dai ka man pigtutukdo kan eskwelahan kan orato na sa buhay pirmingham may provincia?", sabi ko sa sadiri ko. Kan Lunes ika-19 ako nagbangon nin alas siete. Nag-abot si Mrs. Naggubing siya asin ibinugtak sako an belo na binakal ko sa Milan. Sa edad na 9 nag-abot an taxi tanganing darahon ako sa simbahan. Nalibog ako, nakakua ako nin dagat nin mga tawong nag-oobserbar sa sako. Si Giuse yaon na sa altar na naghahalat sako kan mazzlino kan orange bura, na kasabay kan saiyang tugang na si

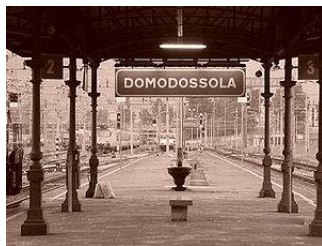
Rosa huli ta an inang si Olimpia mag-eexcite nin sobra para sa enot na aking lalaki na nag-agom. Nag-iba ako saiya kaiba an tiyo niyang si Micherillo sa pulang nakaagi.

Nagpoon an masa. Na-excite man si Monsenyor Pellanda. Nagigirumdoman ko an sarong dai nadadaog na homiliya, an bendisyon kan mga singsing, an panuga nin kaimbodan sa bilog na buhay asin, sa katapusan kan seremonya, an mga pirma. Sa luwas kan ina ni Piernino, na iyo man an nagin sakong tiyaon kan oras na idto, ilaag an badge kan mga babae nin Katolikong aksyon sa sakong daghan.





Kapitulo ika-trese - Bagong buhay.



Pagkatapos kan selebrasyon sa simbahan, sinunod niya an represko sa bar kan Lolozzi sa via Castellazzo. Sa pag-ultanan kan sarong hadok asin kan sarong pa sa mga bisita kinua mi an apetifi na may mga pizza asin pastry. An pagbati asin sarong espesyal na hadok sa mga panugangan na Olimpia asin Armando na nag-iba ki Mommy tanganing darahon an maleta, dangan magdalagan pasiring sa istasyon tanganing magsakay sa 12 asin un-kuwarto na tren para sa pulot.

Naghilak si Mommy sa Dirotto. Naglaog kami sa kompartimento. An mga tawohan nag-anunsyo kan paghale kaiba an siwit mantang kami ni Giuse an nagdara sa samo hale sa bintana para sa huring pagpaaram. Nagpoon an adbentura kan satong buhay.

Pag-abot sa Florence naglakaw kami pasiring sa hotel na ipinapahiling ni Mrs. Sa luhong entrada kami inako nin sarong musika, dangan an mayordomo nag-iba sa samo pasiring sa kuarto sa ikatolong eskalon. Para samuya bago an gabos, dawa doble na higdaan.

Sa enot na aldaw nagbisita kami sa syudad, an ikaduwa nagduman kami sa plasa kan Michelangelo kun saen pwede kamong maghanga sa gabos na Florence. Nagkua kami nin nagkapirang retrato: An kamera ni Giuse na may rolyo puedeng magkua nin walong itom asin puting retrato.

An ikatolong aldaw na paghale para sa Roma. Mas mabini an hotel ta kaipuhan na igo na an kuarta na itinagama. Nagpundo kami nin magkapirang aldaw tanganing

dalawon an apat na basilika na nahiling ni Giuse sa Banal na Taon asin sa burabod nin Trevi. Nagbalik man kami sa dell'Esra kan Fontana, an sa bantog na banggi kan '53 kan si Mrs.

Nag-abot an panahon na maghale pasiring sa Sicily. Makalihis an halawig na pagbyahe, nag-abot an tren sa Calabria asin sa kahuri-hurihi hale sa Villa San Giovni nahiling mi an Sicily. Si Giuseppe nag-enjoy kan mga momentong idto: an tren na kinarga sa Ferry-Boat, an Madonnina sa itaas sa entrada kan pantalan nin Messina.

Sa istasyon may halaton an tiyo na tugang ni Carmelo na tugang kan ina kaiba an saiyang agom na si Gaetana asin an saiyang mga aking babae na si Rosetta asin Antoeetta.

Inako ninda kami bilang duwang prinsipe. Nagpundo kami nin duwang aldaw sa pagbisita sa Messina: an orasan kan Duomo nahiling ko kan ako aki pa, an Madonna di motalto asin iba pang magagayon na marhay na plasa.

Saro sana an depekto sa harong na iyan: sa oras nin pamanggihan, an mga tiyo asin pinsan na nakagubing asin imbes na magtukaw sa lamesa nagsabi: "Maglakaw-lakaw kita sa dagat". Nagdemitir kami ni Giuse nagsandig sa pag-ubos. Mga alas 11 nin banggi nagpuli siya asin nagpoon na magluto an saiyang tiyaon. Sarong banggi ibinugtak nia an mga kuhol sa sarsa kaiba an kabhang, alagad an mahalaga iyo an kapadangatan, bakong an mga ugale.

Kan ikatolong aldaw inibanan ninda kami pasiring sa tren na may pirang luha. Sa istasyon kan Turma Viglier yaon si Tiyo Micheriillo sa drayber nin taxi na makaabot sa Novara. Si Zizi, Tiya Marichia asin Tiya Peppina an naghahalat sa samo pasiring sa nasyon. Garo baga talagang nag-abot an Prìncipipe kan Domodosla.

Kan sunod na aldaw nagduman kami sa Badyavia tanganing hanapon an lola na si Concetta asin mga tiyo, mga tugang na babae asin mga tugang na lalaki ni papa. Sa plasa na may tabacconist ni lola, kadakol na mga nag-eerok sa baryo an nagtiripon na nakamidbid sako kan aki pa ako asin nagigirumdoman nin makosog an ibang tawo: "Nag-abot an Konsettina kaiba an saiyang agom!"

Mgawes, mga kugos, pulang lalawgon. Garo baga sa sako sarong pangatorogan. Eksaktong limang taon na an nakaagi poon kan ako maghale sa nasyon.

Pakalihis nin duwang aldaw ginibo mi an samong sadiri na kaiba kan drayber nin taxi na "Cauzi I Lupu" sa Taormina. Kan udto na dinara nia kami sa restawran, kun saen kami siniserbihan na may puting gwantes. Naghirilingan kami ni Giuse sa lalawgon tanganing sabihon: "Magigin sapat na daw an kwarta para sa samo?". Bisitahon an Taormina tapos Castetmola sa irarom nin baha, pasiring sa banggi nagbalik kami sa Novara, pagal pero kontento.

An sunod na aldaw iyo na an panahon na magbalik sa Domodoslala. An mga pangako kan bagong buhay na pighahalat ta.



Ika-14 na kapitulo - An samong mga enot na salag.

Sa ibong kan pagpoon na kan pagbiyahe pasiring sa Domodossola kan mga taon 1950 asin '53, garo baga nagpoon ako sa enot na pagkakataon: nagduman ako tanganing sabaton an sarong bagong buhay para sa duwa.

Sa oras na an tabla kan tren sa Ferry-Boat nagsakay na kami sa terasa tanganing mahiling an del na Madonnina asin luway-luway na makadulag.

Sa sarong luha nagbalik kami sa karosa, nakatukaw sa mga bangkong gibo sa kahoy. Dangan mayo nin mga buns.

Sarong beses sa banggi nagpoon kaming gibohon an madre na nakabitin an liog. Paminsan-minsan nagbuhat kami para maghiling sa bintana. Sa mga importanteng istasyon, an partikulo nag-anunsyo nin makusog sa pangaran kan siyudad. Sa Naples sa mga bangketa iyo an "guagion" na nagpabakal nin mga pizza. Malumos na nagkua sinda nin kwarta enot sa mga parabiyahe, dangan naghali an tren asin nagdanay sindang kwarta asin pizza sa sainda.

Luway-luway kaming nagdulok sa Milan. Sa tren pa-Domodossola namatian ko an emosyon na naeksperyensiyahan kan enot na beses 5 taon bago kaini: Danaw Maggiore, an Bukid nin Ossola, an mga atop na gapo. Ngunyan na panahon kaiba an sakong agom na si Giuse. Mga bandang udto nakaabot na kami sa destinasyon.

Yaon duman si Mamimina asin an ama ni Giuse Armando. Party idto: kun pwede man kuta sindang magpatugtog kan mga kampana.

Marikas na pangudtuhan ki Inang Olimpia dangan sa bagong salagan ta sa distrito nin Motta na magpahingalo. Kan sunod na aldaw ipinadagos ko giraray an sakong trabaho sa pabrika asin nagbalik si Giuseppe sa lugar nin pagtogdok.

An kaisipan nagduman ki Mommy para sa sakong dai pagsuportar, alagad an sakong espirituwal na direktor na si Don Benetti nag-enkaminar sako na mamibi, na sinierto na kadakol na tawo an namomoot sa sainda. Kun beses kami ni Giuse minaduman sa pangudtohan sa saiyang harong, asin sia naggayagaya. Mientras tanto, an sarong sakong mga tugang na babae nakanompong nin trabaho paagi sa pagkontribwir nin bagong suporta sa pamilya.

Dai nahaloy nag-anunsyo kami ki Mamimina, ki mama Olimpia asin papa na si Armando na magigin mga lolo asin lola sa Hulyo.

Nagpoon akong makamate nin mga diperensia sa bados alagad an obligasyon sa trabaho na inaapod. Dangan dai naprotehiran an mga trabahador arog ngonyan. Si Giuse nakahanap nin mas marahay na trabaho kisa sa lugar na nasa luwas: sarong mga pabrika nin mga bagay na kahoy arog kan mga tulak para sa mga bariles, mga kasangkapan tanganing mabuksan an pag-iiriwal kan lana asin man an mga "kahoy na ibabaw). Sa ikalimang bulan pinonan mi an paglibot sa mga tindahan sa paghanap kan silyang de rueda para sa maabot na bagong mamundag. Nagdadakol an lakbang kisa sa sombrero sa paglaog asin kaipuhan ming magdesisyon na bagohon an harong.

Tapos mayo man mga ahensya, nagduman kami para maghapot digdi asin duman. Pinangyari kami kan probisyon na mahanap kami nin apartment sa ikaduwang palapag kan sarong harong sa paagi nin Scapacino, harani mismo sa laboratory nin barahibo.

Sa halipot na panahon nag-organisar kami kan pagbalyo. Mayo na kami sa sentro kan ciudad, alagad bakong harayo, mas harani sa sakong trabaho.

An bulanan na arkila iyo an 8,000 na lira, para sana sa samong miserableng sueldo, alagad an apartment matinao asin maliwanag. Sa patyo pwede man kitang magkaigwa nin mag-agom na metro kwadrado nin daga kun saen magkukultibar nin mahamot na mga herba asin burak, an sakong pasyon.

Naresibe an mga liabe na lininig mi an mga kwarto asin nagsulot nin selebrasyon kan mga bintana na may magayon na tolda kaiba si Mantua asin mga kurtina sa kusina. Pakatapos kan pagbalyo, an buhay nagpadagos nin normal. An sakong tulak orog na nagin risang-risa. Sarong aldaw hinapot ako nin sarong katrabaho kun noarin ako mapuli para sa pagigin ina asin sinasadol ako na magduman sa ginekologo. Kaya kinua ko nin pribado an nombramiento. Haros pig-olog-olog ako kan doktor sa halawig na panahon na naghalat: "Dai ka na makakatrabaho pakalihis kan ikaanom na bulan asin ika na an ikapitong pag-abante: nameligro ka". Kan sunod na aldaw ipinadara ko an dokumento sa opisina asin sinabi man kan empleyado na ako naive.

Mientrastanto, pig-aandam ko an tren sa paagi nin pagtrabaho nin pag-anit nin golfnini, mga kamiseta, sapatos asin lampin na nakua sa mga lumang habol na nagtao sako ki Mommy.

Nagduman man kami tanganing bakalon an silyang de rueda, na inandam ko na may mga habol na binurdahan ko nin neutral na mga kolor, na dai aram kun lalaki o babae. Sa katapustapusi kan banggi kan Hulyo 2, an katubigan nabari asin na andam na an maleta na naglakaw kami sa ospital. An ginekologo na nagbisita sako nagsabi ki Giuse na pwede siyang magpuli. Nagpoon pa sana an trabaho asin mga 20 oras an inabot. Kan sunod na aldaw nagbalik siya sa pagigin ina mantang naghahalat pa ako sa droom sa paghatod.

Sa sarong punto an sarong aking lalaki namundag asin an nars nagduman tanganing ipaabot iyan sa ama kan bagong mamundag, na haros maraot an pagmate sa emosyon. Pakalihis nin sarong oras nahimo niyang kugoson an enot ming aki, inapod na Armando bilang saiyang lolo. Pakalihis nin pirang oras, pinaisi man an mga lolo asin lola, tiyo asin pinsan. Garo baga idto an enot na aki hale sa bilog na kinaban.



Kapitulo kinse - Nagpapasalamat kami sa Dios...

An mga nars kan departamento nin pag-agom pakalihis nin pirang oras poon sa pagkamundag dinara ako sa pagtorog sa linalang na ini nin karne asin tolang. Inatake ninda iyan sa sako. Lain pa sa down kan pezza na nakaputos nin Zizi kan aki pa.

An pag-istar sa ospital kaidto sarong semana. Bago magpuli kami sa simbahan sa ospital para sa "dalisay", sarong bendisyon kan padi.

Sa ward gabos andam nang magpuli, alagad nagpopoon nang magbirik kan sakong payo. Pigprobaran kan partera an kalintura: 39. Kinaipuhan ko asin ako magpundo nin duwang aldaw pa. Sa katapustapusi Huwebes 12 haros naomayan na kami nagpuli. Domingo 15 an Armando dinara sa bagong silyang de rueda sa font sa bautismo kaiba si papa na si Giuseppe, an amigong si Mariuccia Madrina asin an padrino na si Basilio amigo kan orarya. Mayo akong kaogmahan sa pag-atender sa pangyayari huli ta an mga gurang nagsadol na mag-istar sa harong an superstisyon. Nakontento ako sa pag-andam nin sadit na pagrepresko.

Iba an buhay sa tolo pero medyo maray an nakua ko. Dakul akong gatas, nagdadakula an aki asin dinadara siya kada semana sa sentro kan pagkaaki para sa kontrol.

Sayang, an trabaho sa pabrika nagpuon giraray sa katapusan kan duwang bulan. Tapos mayo man nin mga eskwelahan sa nursery. Nag-oyon na an mga lola na atamanon sia sarong semana.

Kan gibohon ko an bilog na Giuse, bago ako nagtrabaho pigbendahan niya siya asin dinara siya sa saiyang destinasyon. Sa dai namamangnohan nagtios an aking ini asin naghibi ako kaiba niya.

Sayang dai ako nakahali sa trabaho. Luway-luway, sa pagtubod, ipinadagos mi an tolong dalan na pagbaklay: an enot na mga kakanon nin omboy, an enot na mga lakdang iyo an makangangalas na mga bagay. An enot na aldaw kan asilo Giuse sa katapustapusi nakakua nin mas kapakipakinabang na trabaho. Sa laog nin mag-agom na taon ginibo niya an dyanitor sa mga eskwelahan sa elementarya, kaya inapod siya sa Munisipyo tanganing mag-okupar nin sarong lugar nin pakikipag-ulian.

Kaya sarong sulyap an ginibo tanganing bayaan an trabaho sa pabrika asin idusay an sakong sadiri sa aki na naghahalat na tawan sia nin sadit na tugang. Kan Agosto 17, 1962 pinaogma kami sa pagkamundag kan samong ikaduwang aki. Si Luciano malinaw sa kublit na may blond na buhok, kabaliktadan kan Armando. Sarong osipon. Domingo 26 nabautismohan kaiba si Dad Giuse, an madrinang si Cousn Mariuccia asin an padrino na si Antonio na tugang ni Giuse. Siring man sa pagkakataon na ini kinaipuhan kong magdanay sa harong. Pagkatapos kan panahon nin pag-aki binayaan ko an trabaho tanganing idusay an sakong sadiri sa duwang magagayon na aki.

Kan Oktubre 1, 1962 Armando na may asul na approner asin an folder sa abaga nagpoon kan enot na elementarya. Ipinagkatiwala mi iyan nin pirang luha sa maestro Leopadi.

Sa parehong peryodo, ipinaapod kan alkalde kan Domodosla an Giuse na magproponer nin dadagusan sa ikaduwang palapag kan edipisyo kan syudad, na nagdanay na talingkas kan magretiro an mensaherong munisipyo. Sa pirang aldaw nag-organisar kami kan pagbalyo. Sa sentro igwa kami kan gabos na kaginhawahan. Kan banggi, nagsara an dakulang pinto, kami an mga paghade kan syudad. Maginhawang makaaatender kami sa mga pangyayari hale sa balkon kan opisina kan alkalde. Hale sa samong mga bintana nahiling mi an parte kan merkado hale sa sentabo na tradisyon.

Mientrastanto si Luciano nagsagibo kan saiyang mga enot na lakdang: siya na an nagin maskot kan mga empleyado kan munisipyo.

Para mabilog an Gisea gusto kong mag-imbento nin trabaho. Nagpoon akong magbado nin mga bintana, higdaan asin mga unan para sa mga amigo. An boses nagkawararak asin kaya ako an nagin "sino kan mga kurtina". Giuseppe sa saiyang libreng oras nanudan sa pag-andam kan asembleya kan basura asin magpasalamat sa Diyos na makakamit kita nin mas komportableng buhay.

Kan Oktubre 1, 1968 si Luciano nagpuon man sa pag-eskwela sa maestro na si Luisa Cerri.

Marikas an pag-agi kan panahon. Kun tig-init kami nagbakasyon sa palibot kan Italia kaiba an tolda sa pagkampo. Minsan sa Sicily sa sakong banwaan.

Kan Hulyo 1973 kami nagkakampo sa Val d'Ao Aost asin nagpoon na magkaigwa nin enot na mga sintomas nin pagbados. Kan Pebrero 16 '74 an saiyang sadit na tugang na babae na si Daniela nag-abot para ki Armando na haros dyes y otso anyos asin si Lucaano dose. Panahon na idto kan karnabal asin an mga tawong nag-oberbar kan rosas na busog sa pinto kan banwaan naghona na iyan sarong joke. Sinadol kami kan kura paroko na selebraron an bunyag sa banggi nin Paskuwa, si Madrina An amigong si Gianna asin Padrino na tiyo nakakua ki Benito.

Pabaya an mga superstisyon, sa pagkakataon na ini nagpartisipar man ako sa pangyayari kan banggi nin Abril 13. An sunod na aldaw sa orarya na sanggatos na inimbitaran na magrepresko.

Nagdakula man si Daniela asin kita mga gurang na ngonyan. An tolo ming aki nagtao sa samo nin 7 makoapo: Stefano, Virginia, Greta, Lorenzo, Rebecca, Letizia asin Matteo.

Nagtatapos na an istorya. Kan Setyembre 19, 2015 kami ni Giuse nagsELEBRAR nin 60 taon na magkaibanan.

Nagpapasalamat kami sa Dios, an Madonna asin an gabos na namoot sato.



An Mazzaza Concetta Maglio, namundag sa Novara dinilia kan Abril 18, 1936.

Index

1. An harong kan ama.
2. Sa luwas kan kinaban.
3. Mga laro sa balas.
4. Lana, mga uwak asin maraot na mata.
5. An mga bukaw.
6. Pinapatawad ako kan Vossia (an liwanag kan mga bituon).
7. Emilia
8. An paglupad kan mga lamok.
9. An pinto kan langit.
10. La Bela Tusa
11. Porselana lalawgon.
12. Violet
13. Bagong buhay
14. An samong enot na mga salag.
15. Nagpapasalamat kami sa Dios...

